

RUDAR

ČASOPIS POSLOVNEGA SISTEMA PREMOGOVNIK VELENJE
september 2004, številka 8, leto XXXVIII

10-letna pogodba o prodaji premoga
podpisana

stran 4

Čez dve leti Vodno mesto Velenje

stran 5

Veliko zahtevnih nalog povezanih družb

stran 7

Uspešni programi HTZ IP morajo na trg

stran 16

4 10-letna pogodba o prodaji premoga podpisana

14. septembra so Premogovnik Velenje, TE Šoštanj in HSE podpisali dolgoročno pogodbo o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije, ki vsem trem podpisnikom omogoča razvoj in stabilnost poslovanja

5 Čez dve leti Vodno mesto Velenje

6 Premier Rop med rudarji

7 Veliko zahtevnih nalog, uspehi prihajajo počasi

Povezane družbe so na matično podjetje še vedno precej navezane, mati pa želi, da bi hčere našle svoje mesto na trgu, bile konkurenčne, zanimive za investitorje in s poslovno uspešnostjo motivirale svoje zaposlene.

9 Inovator leta – Drago Kotnik

10 Razpis za zbiranje koristnih predlogov za izboljšanje varnosti na delovnih mestih

11 Ustanovitev HSE je bila nujna in ima prednosti

12 PUIR – plan ukrepov v izrednih razmerah

13 Naša gostja – Gabrijela Smolič Bõrc

14 Sejemske aktivnosti je treba vnovčiti

16 Uspešni programi morajo na trg

Glede na širok asortiman storitev in izdelkov ter delovnih procesov so se v HTZ IP odločili razmejiti procese na tiste, ki so nujni za proces pridobivanja premoga, in tiste, ki so pretežno usmerjeni na trg.

18 Drugo ocenjevanje po metodi 20 ključev

19 RGP v Makedoniji

20

21 Novice iz ERICa

22 Skrivnostna deželca Egipt

23 Vreme slabo, zabava dobra!

24 Priložnosti za sodelovanje je veliko

Že 15. je DIT organiziral srečanje poslovnih partnerjev in z veseljem ugotovil, da je med njimi vedno več kupcev storitev in izdelkov poslovnega sistema.

25 45 let sodobnega Velenja

26 Imamo nov apartma Vijolica

27 Mladi dobili novo igrišče z umetno travo

28 Živim in delam varno – Vid Kavtičnik

Profesionalno ukvarjanje s športom je za Vida Kavtičnika način življenja, ki pa prinaša tudi poškodbe. Zato je njegov cilj čim dlje ostati zdrav in v kondiciji za doseganje vrhunskih rokometnih rezultatov.

30 Zdravje – Potovanja in venska tromboza

32 Spoznajmo Japonsko (2)

34 Športno društvo

39 Nagradna križanka RGP

Časopis poslovnega sistema
Premogovnik Velenje,
september 2004, številka 8

Izdajatelj

Poslovni sistem Premogovnik Velenje

Uredništvo

Glavna in odgovorna urednica:
Diana Janežič
Novinarka in lektorica: Dragica Marinšek

Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek
Naslov: Uredništvo Rudarja,
Partizanska 78, 3320 Velenje,
tel. 03/899 61 00, int. 63-96,
fax. 03/5869-131

E-mail: Diana.Janezic@rlv.si,
Ivo.Avbersek@rlv.si

Uredniški odbor

Božena Steiner, predsednica,
Tatjana Krenker - gospodarsko
področje, Boris Potrč - tehnično
področje, Bojan Stropnik - razvojno
področje, Tomo Lipnik - sindikat,
Pavel Župevc - svet delavcev,
Janja Juvan - IP HTZ, Mojca Ževart - ERICo,
Metka Marič - Gost, Borut Zager - Habit,
Ivan Pečovnik - RGP, Milena Krofl - PLP,
Miro Sitar - Telkom sistemi,
Jožica Peterlin - športno društvo

Grafična priprava

Eurograf, d.d. Velenje
Tisk

Eurograf, d.d. Velenje
Naklada 4000 izvodov

Mesečnik Rudar prejemajo zaposleni v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje brezplačno. Davek na dodano vrednost po stopnji 8,5%. Poština plačana pri pošti 3320.

Zgodovinski uspeh in hkrati obveza

Podpis dolgoročne pogodbe o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije je za Premogovnik Velenje zgodovinski dogodek. S pogodbo zagotavljamo dolgoročno proizvodnjo v dovolj znanih okvirih in z njo podpiramo tri naše strateške cilje: kontinuirano proizvodnjo premoga, varnost in humanizacijo delovnega procesa ter ravnanje z okoljem. Natančne količine premoga in ceno zanje bomo določili vsako leto z letno pogodbo med nami, TEŠ in HSE. Te številke bodo odvisne od vsakokratnih razmer na elektroenergetskem trgu, cena premoga pa tudi od količinskega obsega odkopanega premoga, kajti delež fiksnih stroškov v Premogovniku je pri visoki in pri nizki proizvodnji relativno enak. Četrtega strateškega cilja, to je prestrukturiranje poslovnega sistema, ta pogodba ne podpira, prav tako pa je iz pogodbe izvzeto zapiranje jame Škale.

Kako je nastajala omenjena pogodba? Letos je bil v parlamentu sprejet Nacionalni energetska program, v katerem je Premogovnik Velenje v dolgoročni energetska strategiji Slovenije dobil mesto tako v količinskem obsegu proizvodnje premoga kot v cenovnem okviru. V času sprejemanja Nacionalnega energetskega programa so v parlamentu pomembno vlogo odigrali poslanci Državnega zbora Republike Slovenije iz Šaleške doline. Ob tej priložnosti bi se jim želel iskreno zahvaliti.

Preden smo zastavili pogodbo, pa smo na Ekonomskem inštitutu Pravne fakultete v Ljubljani naročili študijo Ekonomski in makroekonomski vidiki dolgoročne pogodbe o nakupu in prodaji premoga v obdobju 2005-2014.

Temeljne ugotovitve te raziskave so: »Dolgoročna pogodba o nakupu in prodaji premoga v obdobju 2005-14 med Termoelektrarno Šoštanj in Premogovnikom Velenje je ekonom-

sko upravičena zaradi logistične in lastniške povezanosti obeh podjetij ter zaradi prednosti, ki ju imata ob možnosti varnega in stabilnega pridobivanja energetska surovin. Ob taki povezavi na njune stroške ne vpliva nihanje cen transporta, deviznega tečaja ter svetovnih cen zemeljskega plina ali premoga.

Dejstvo, da obseg njune proizvodnje ni vremensko pogojen, jima daje prednost tudi pred konkurenco elektrarn, ki izkoriščajo obnovljive vire.« V Premogovniku Velenje smo si za sklenitev dolgoročne pogodbe prizadevali nekaj let. Letos nam je to uspelo in to je izjemen uspeh za naše podjetje, hkrati pa je tudi velika obveza, ker smo se s pogodbo zavezali tudi za zmanjšanje stroškov pridobivanja premoga za 15 odstotkov. To znižanje je uresničljivo, in sicer v treh smereh: s povečanjem produktivnosti za 3 odstotke na leto, z zmanjšanjem obsega jame z zapiranjem jame Škale in preusmeritvijo sredstev, ki jih sedaj namenjamo za ta projekt, ter s prestrukturiranjem hčerinskih družb.

Prepričan sem, da bomo v letu 2005 znali definirati in poiskati sredstva za prestrukturiranje hčerinskih družb in za zapiranje jame Škale. Za

slednje smo se z lastnikom dogovorili, da bomo ustanovili podjetje, ki se bo ukvarjalo izključno z zapiranjem te jame, s čimer bo črpanje in porabljanje sredstev bolj transparentno.

Prestrukturiranje poslovnega sistema, ki ga ta pogodba ne zajema, nadaljujemo z iskanjem strateških partnerjev za nove programe in povezovanja naših hčerinskih družb z njimi. To velja za vse družbe v poslovnem sistemu, razen za HTZ, ki ima zaradi opravljanja invalidske dejavnosti poseben status. Obveza Premogovnika Velenje je, da poskrbi za invalide, ki izhajajo iz procesa premoga. Seveda pa to ne pomeni, da tudi v HTZ prihodnje, vsaj deloma ne bo tržno naravnano podjetje.

V Premogovniku Velenje smo v zadnjih dveh letih dosegli pomembne premike na področju prestrukturiranja. Ustanovili smo pet novih hčerinskih družb in vanje pritegnili strateške partnerje in kapital. Oblikovali smo štiri področja dejavnosti, in sicer proizvodno ter storitveno, ekološko, informacijsko in turistično. Na vseh področjih zelo aktivno delamo in lahko se pohvalimo s prvimi dosežki, ki veliko obetajo. Če omenim le področje turizma, je tu zelo velik projekt uspešne oživitve smučarskega centra na Golteh in hiter razvoj Turistično rekreacijskega centra Jezero, kjer smo ob številnih novih pridobitvah pred kratkim s podjetjem BTC iz Ljubljane podpisali tudi pismo o nameri za izgradnjo Vodnega mesta. S tem projektom in seveda tudi še z ostalimi bo TRC Jezero dobil nove vsebine in bistveno izboljšal kakovost okolja na nekoč od rudarjenja degradiranih površinah.

Prizadevamo si tudi, da bi v okviru Poslovnega sistema Premogovnik Velenje oblikovali finančni steber, ki bi izvajal naložbe v nove programe in v hčerinske družbe.

Dr. Evgen Dervarič,
direktor Premogovnika Velenje

10-letna pogodba o prodaji premoga podpisana

Slovenija lahko tudi v prihodnjih desetih letih računna na zanesljivo oskrbo z elektriko iz Šaleškega energetskega bazena, ki ostaja eden od stebrov slovenskega energetskega sistema, saj Sloveniji zagotavlja tretjino domače energije, v hidrološko neugodnih letih pa tudi do polovice.

Dr. Evgen Dervarič za Premogovnik Velenje, mag. Uroš Rotnik za TE Šoštanj ter mag. Drago Fabijan in dr. Milan Medved za Holding Slovenske elektrarne so namreč 14. septembra podpisali 10-letno pogodbo o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije, ki začne veljati 1. 1. 2005.

Po njej naj bi Premogovnik Velenje dobavljal Termoelektrarni Šoštanj vsako leto 38.500.000 GJ ali okoli 4 milijone ton premoga za potrebe pridobivanja električne energije. Letna količina prodanega premoga je usklajena z Nacionalnim energetskega programom, pogodbeni stranke pa bodo natančnejše količine določale vsako leto z letno pogodbo, ki pa od osnovne ne sme odstopati za več kot 5 odstotkov.

Pogodba določa tudi okvirno ceno premoga in ta ne sme biti večja od 2,8 Evra/GJ.

S pogodbo se je Premogovnik Velenje zavezal tudi, da bo v 10 letih zmanjšal stroške pridobivanja premoga za 15 odstotkov. Holding Slovenske elektrarne bo po omenjeni pogodbi kupil vso pridobljeno električno energijo iz Termoelektrarne Šoštanj.

Pogodba omogoča razvoj in stabilnost poslovanja

Vsi podpisniki so bili ob podpisu zelo zadovoljni, saj pogodbo ocenjujejo kot koristno in potrebno za svoje dobro poslovanje.

Mag. Drago Fabijan, generalni direktor HSE, je izpostavil predvsem doseganje najpomembnejšega cilja HSE, to je varna in zanesljiva oskrba Slovenije z električno energijo, dvema članicama HSE, Premogovniku Velenje in TEŠ, pa po Fabijanovih besedah pogodba zagotavlja dol-

goročni razvoj in stabilne pogoje poslovanja.

»V smislu varne in zanesljive oskrbe Slovenije z energijo začnemo nove projekte, in sicer investicijo v črpalno elektrarno Avče v okviru Soških elektrarn, blizu smo podpisu pogodbe za dve plinski turbini v TEŠ. S tem izpolnjujemo poslanstvo HSE po vključevanju vseh domačih kadrovskih in energetskega virov v doseganje naših ciljev,« je dejal mag. Fabijan.

Mag. Uroš Rotnik je poudaril, da pogodba zagotavlja TEŠ zanesljiv in preizkušen vir za pridobivanje električne energije.

Četudi so v TEŠ ta mesec izbrali tudi dobavitelja dveh plinskih turbin s skupno močjo 84 megavatov, ki bosta v Šoštanju začeli obratovati leta 2007 in bosta nadomestili dva najstarejša termoelektrarna bloka, pa načrtujejo tudi izgradnjo bloka 6, ki bo kot gorivo še vedno uporabljal velenjski lignit, in to do konca življenjske dobe Premogovnika.

Dr. Evgen Dervarič je podpis dolgoročne pogodbe označil za zgodovinski dogodek za Premogovnik Velenje.

Pogodba mu namreč zagotavlja dolgoročno proizvodnjo v dovolj

znanih okvirih in podpira tri naše strateške cilje: kontinuirano proizvodnjo premoga, varnost in humanizacijo delovnega procesa ter ravnanje z okoljem.

Četrtega strateškega cilja, to je prestrukturiranje poslovnega sistema, ta pogodba ne podpira, prav tako pa je iz pogodbe izvezto zapiranje jame Škale. Za slednje bo predvidenih 6,5 milijarde SIT treba pridobiti v pogajanjih z državo.

Direktor je komentiral tudi v pogodbi določeno ceno 2,8 Evra/GJ. Enaka številka je zapisana tudi v NEP, izračunana pa je na osnovi cen premoga na svetovnem trgu in logističnih stroškov od Luke Koper do Šoštanja.

»Cena našega premoga je vedno odvisna predvsem od količine odkopanega premoga; večja kot je, nižja je cena, saj so fiksni stroški veliki.

Naša lanska cena premoga je bila 2,53 Evra/GJ in tudi letos, ko bomo odkopali predvidoma 4,3 milijona ton premoga, bo v teh okvirih.

Glede na trenutno visoke cene premoga na svetovnem trgu smo pod temi cenami,« je dejal dr. Dervarič.

Diana Janežič

Čez dve leti Vodno mesto Velenje

In 8. septembra je bil položen temeljni kamen za uresničitev držnih zamisli - podpisano je bilo namreč pismo o nameri za izgradnjo Vodnega mesta Velenje. Podpisala sta ga direktor Premogovnika Velenje dr. Evgen Dervarič in direktor uprave BTC Ljubljana Jože Mermal.

Vodno mesto bo zasnovano kot vodni park s ponudbo sveta doživetij in dežele savn in naj bi ga BTC zgradil v 18 mesecih od pridobitve gradbenega dovoljenja, predvidoma do oktobra 2006.

BTC v projektu nastopa kot samostojni investitor, Premogovnik Velenje pa kot prodajalec potrebnih zemljišč, velikih 30.000 m², ob Velenjskem jezeru. Vrednost investicije je okoli 1,4 milijarde tolarjev, rentabilna pa bo pri 150.000 obiskovalcih na leto. V vodnem mestu naj bi odprli tudi 30 novih delovnih mest. Vodo za bazene naj bi zagotovili iz nove

kontrolne vrtine, ki jo bo Premogovnik Velenje vrtal za potrebe zapiranja jama Škale, in pri tem pričakuje tudi termalno vodo. BTC postaja z izgradnjo Vodnega mesta Atlantis v Ljubljani, odprto bo prihodnjo pomlad, eden izmed večjih ponudnikov turističnih storitev in ima namen povečevati in povezovati to svojo dejavnost v širši regiji.

Premogovnik Velenje pa je zaradi prestrukturiranja svoje dejavnosti med drugim zainteresiran za razvoj turistične infrastrukture v regiji in Vodno mesto Velenje naj bi bil še eden pomemben kamen v mozaiku turistične ponudbe območja poleg Golt, TRC Jezero, Muzeja premogovništva Slovenije in ostalih.

Diana Janežič

Nekaj let smo v Premogovniku Velenje načrtno iskali investitorja novih programov v TRC Jezero, v ta namen lani skupaj z Goranjem, Ero, Veogradom in MO Velenje ustanovili konzorcij TRC Jezero in objavili razpis za idejne rešitve celotnega območja rekreacijskega centra ter januarja letos ustanovili podjetje TRC Jezero.

PROIZVODNJA JULIJ 2004

ODKOP/OBRAT	načrt	doseženo	+/-	%	ton na dan
-100/A	187.000	195.610	8.610	104,60	8.891
-20/C	77.000	82.490	5.490	107,13	3.750
Z/II	46.200	37.940	-8.260	82,12	1.725
PROIZVODNJA	310.200	316.040	5.840	101,88	14.365
PRIPRAVE	13.200	11.160	-2.040	84,55	507
PREMOGOVNIK	323.400	327.200	3.800	101,18	14.873

PROIZVODNJA AVGUST 2004

ODKOP/OBRAT	načrt	doseženo	+/-	%	ton na dan
-100/A	96.000	106.100	10.100	110,52	8.842
-20/B	72.000	85.430	13.430	118,65	7.119
Z/II	32.400	19.950	-12.450	61,57	1.663
PROIZVODNJA	200.400	211.480	11.080	105,53	17.623
PRIPRAVE	4.800	4.620	-180	96,25	385
PREMOGOVNIK	205.200	216.100	10.900	105,31	18.008

Premier Rop med rudarji

Predsednik Vlade RS mag. Anton Rop je del druge ponedeljke izmene 19. julija preživel z rudarji Premogovnika Velenje.

Ogledal si je, kako poteka pridobivanje premoga na odkopu kota -20 v jami Pesje. Predsednik Rop se je sicer z rudarji zbližal lani 3. julija, ko je na rudarski praznik s skokom čez kožo simbolično, kot častni skakalec, skočil v rudarski stan.

Pred odhodom v jamo se je mag. Rop pogovarjal z vodstvom Premogovnika in povezanih družb o aktualni problematiki in načrtih Premogovnika, ki na eni strani ostaja pomembno energetsko podjetje, istočasno pa se prestrukturira z ustanavljanjem novih družb z namenom, da zapolni vrzel v številu delovnih mest.

Predsednik vlade je poudaril pomen Premogovnika Velenje za TE Šoštanj, s katero skupaj skrbita za zanesljivo oskrbo Slovenije z električno energijo.

Pohvalil je vizijo družbe in proces prestrukturiranja, predvsem ker smo ga začeli pravočasno, to je še v času intenzivnega delovanja premogovnika.

Po ogledu jame pa je **mag. Rop** na novinarski konferenci v prezivnici dejal: »To je bila izjemna izkušnja in sedaj sem še bolj prepričan, kako trdo je delo rudarjev. Upam, da si bodo vsi, ki bodo kadarkoli odločali o delovnih razmerah in drugih stvareh v zvezi z rudarstvom, premogovnik prej ogledali.

Pozitivno smo v pogovorih ocenili sodelovanje Premogovnika Velenje pri zanesljivi oskrbi Slovenije z električno energijo ter njegove načrte prestrukturiranja, ki pripravlja to podjetje in celotno regijo na čas, ko bo premogovnik treba zapreti.«

Vodstvo Premogovnika Velenje je premiera opozorilo tudi na finančne težave pri zapiranju jame Škale in predsednik vlade je dejal, da bo tudi v tem primeru vlada pripravila sistemsko rešitev, tako kot po sistemskem zakonu

Prav je, da je častni član rudarskega stanu spoznal tudi delovne razmere v jami. (foto Franci Vovk)

v Sloveniji zapiramo tudi druge rudnike in premogovnike.

»V Premogovniku Velenje smo prvič v njegovi zgodovini imeli tako velik obisk, kot je obisk predsednika vlade.

Veseli smo, da se je mag. Rop našemu povabilu odzval. Med ogledom jame je izrazil presenečenje nad urejenostjo delovišč, prav tako pa so ga presenetile zahtev-

ne delovne in naravne razmere v jami.

Toda razmere takšne so in v njih znamo velenjski rudarji dobro delati,« je po prihodu iz jame povedal dr. Evgen Dervarič.

Diana Janežič

Veliko zahtevnih nalog

Zvone Es, prokurist odgovoren za razvojno področje, bdi nad dogajanjem v vseh povezanih družbah. Njihovo poslovanje v prvem polletju, načrte, investicije, pa tudi težave, je takole povzel.

Iz HTZ IP bo treba dobre, tržno usmerjene programe preoblikovati v uspešna samostojna podjetja

»Naša največja povezana družba in hkrati najkompleksnejša za prestrukturiranje je HTZ IP. Strategija matere in hčere je, da bi iz HTZ IP postopoma uspešno zastavljene tržno usmerjene programe preoblikovali v samostojna podjetja. Zavedamo se, da je širina dejavnosti v HTZ izjemno obsežna in raznolika in temu primerno je izjemno zahtevno tudi upravljanje podjetja.

Širše vodstvo HTZ IP si je zastavilo naloge, kako do konca leta obrniti poslovne rezultate navzgor, kar ni lahka naloga.

HTZ je imel lani zastavljenih več kot 30 projektov, vendar med njimi nihče ni posebej dobro uspel. Zato bomo vsak program oziroma projekt skušali znova preveriti in zastaviti prve korake k malo drugačnemu, podjetniškemu pristopu. Ideja o izločanju dobrih programov ni nova, vendar je treba najti nosilce teh programov ter tudi kapital.

Veseli bi bili, če bi to bili notranji podjetniki. Prav gotovo je veliko sposobnih bodočih podjetnikov med zaposlenimi, se pa zavedamo, da so za to odločitev potrebni pogum, samozavest, motivacija... Trenutno te zamisli še analiziramo, tehtamo, pogovarjamo se tudi z zunanjimi partnerji in uprava bo predloge obravnavala v oktobru.

Teče pa v HTZ IP nekaj zahtevnih splošnih procesnih projektov, kot so uvajanje metode 20 ključev, vzpostavitev projektne pisar-

ne in uvajanje novega informacijskega sistema.

Glavnina investicij v HTZ IP gre v smeri omenjenih projektov, oblikovanja delovnih mest za produktivno zaposlovanje invalidov, utrjevanje blagovnih znamk podjetja in marketinškega pristopa na zunanjih trgih. Ekipe, ki dela na tem področju se je zelo izkazala na letošnjem obrtnem sejmu v Celju.

Vsi iščejo svoje pozicije na trgu

PLP posluje pozitivno, v skladu z načrti in dela na dolgoročnih projektih. Je pred precej veliko investicijsko odločitvijo glede avtomatizacije in programske nadgradnje. Projekt je zelo zanimiv, vendar hkrati finančno zelo zahteven, tako da iščemo primerne tržno usmerjenega partnerja.

RGP posluje pozitivno, a ima kot naše najmlajše podjetje pričakovane začetne težave pri dokazovanju na zahtevnem trgu gradbeništva. Vendar iz dneva v dan postaja podjetje stabilnejše in zanimivo za potencialne nove investitorje. Izvedlo je tudi svojo prvo večjo investicijo in s tem širi programsko ponudbo.

Dobro in po pričakovanju delata v okviru RGP profitna centra Kamnolom Paka in betonske mešanice.

Habit dela v skladu z zastavljenimi cilji. Novo vodstvo pa si zastavlja še višje cilje in jih iz meseca v mesec dosega. Ob hitri rasti se v podjetju zavedajo, da prijaznost, hitra reakcija in kvaliteta opravljenega dela so in bodo njihova prednost.

Telkom sistemi zmanjšujejo izgubo, novi programi se korak za korakom uvajajo in tako se pripravljajo dolgoročno zastavljeni strateški temelji podjetja. Vodenje podjetja je zaenkrat prevzel

Zvone Es: »Povezane družbe imajo veliko zahtevnih nalog, a tudi uspehi počasi prihajajo.«

kar solastnik Bojan Oremuž.

V inštitutu **ERICo** je bilo prvih šest mesecev letošnjega leta izjemno zahtevnih in napornih, saj inštitut zaradi 80-odstotna odvisnosti od TEŠ in PS PV ni bil tržno pripravljen na zmanjšanje naročil s strani TEŠ. Prav tako ni dovolj učinkovito tržno izkoristil njihovih novih programov in ni bilo naročil z določenimi potencialno novimi naročniki, saj so potekali predhodni razgovori na precej nerealnih osnovah.

Z novim vodstvom in s tem novimi pristopi k agresivnejšemu trženju izven Šaleške doline, zniževanju vseh nepotrebnih stroškov, večji produktivnosti in podjetnosti vseh zaposlenih so se tako negativni trendi poslovanja že v avgustu ustavili.

Novih investicij v kratkem ne načrtujejo, saj so imeli velike investicije v preteklih letih, ki jih je treba odplačati, opremo in prostore pa maksimalno tržno propagirati in učinkoviteje izkoristiti.

M2M v poslovni sistem postopoma uvaja nov informacijski sistem QAD, ki pa bo hkrati njihova pr-

Povezane družbe poslovnega sistema Premogovnik Velenje, predvsem tiste v njegovi 100-odstotni in večinski lasti, so na matično podjetje še vedno precej vezane. Mati želi, da bi hčere vsaka zase čim prej našle svoj prostor na trgu, bile konkurenčne, finančno uspešne, zanimive za investitorje, partnerje in predvsem svoje zaposlene.

va implementacija v Sloveniji. Je izjemno zahteven projekt, a po prvi simulaciji v Premogovniku Velenje in HTZ IP smo pozitivno presenečeni. Odziv vseh zaposlenih je vsak dan boljši in ne samo uprava tudi večina ključnih in končnih uporabnikov že vidi velike koristi.

Vodstvo in zaposleni se trudijo, da bi v najkrajšem možnem času podpisali prve pogodbe izven poslovnega sistema, vendar brez referenčnega poligona je kupce težko prepričati, kljub temu da je program QAD v svetu izjemno cenjen.

V letu 2005 naj bi ta sistem implementirali v vse povezane družbe, tako da bodo konsolidacija poslovanja in bilance stanja dosegljivi v vsakem trenutku.

Projekt implementacije novega informacijskega sistema je pomemben za celoten poslovni sistem, seveda pa bo za vse nov. Zato vsem, ki kakor koli sodelujejo pri tem projektu, želim, da so kooperativni, strpni ter da se vanj dobro poglobijo. Prinaša namreč veliko alternativnih možnosti, ki jih je reba spoznati in maksimalno izkoristiti.

Med glavne investicije v M2M štejemo postavitve blagovne znamke, s predstavniki QAD pa pripravljamo koncept tržnega nastopa v vseh republikah bivše Jugoslavije.

V turizmu je prihodnost v našem širšem območju

GOST je imel letos nekoliko smole z organizacijo nekaterih prireditev zaradi slabega vremena, pričakujemo pa, da bo do konca leta realiziral plan.

Boljše rezultate v Fiesi želimo doseči z novim direktorjem Ivanom Žiličem, ki je izkušen manager v gostinstvu tako doma kot v tujini. Zastavil si je visoke ci-

lje glede dviga kakovosti storitev. Premogovnik Velenje pripravlja projekt povečanja kapacitet hotela Barbara. Hotel želimo nadgraditi za eno nadstropje ter razširili sedanje prostore fitnesa in jih dopolniti s savnami.

Letošnja večja investicija Gosta je bila v posodobitev kuhinje v restavraciji Jezero, hkrati pa so ločili vhoda v restavracijo in v nočni lokal, ki ga želimo znova oživiti.

Ob prenovitvi steklene direkcije v centru mesta je v njej dobila nove prostore tudi turistična agencija Gost.

Golte v poletni sezoni niso poslovale pozitivno, vendar je to bilo v skladu s pričakovanji. Za novo zimsko sezono smo načrtovali novo štirisedežnico, a želja je bila prevelika in nerealna, predvsem je ena poletna sezona prekratek čas za načrtovanje projekta in realizacijo takšne investicije. Poteka pa precej manjših, ki bodo končane do letošnje sezone in bodo zagotovo razveselile smučarje.

To so predstavitev vlečnice Ročka na Moravo, na Ročki pa postavitev dvosedežnice. Z ureditvijo Morave bodo tako znova dobili možnosti za smuko začetniki in otroci. Urejena bo tudi smučarska povezava med Belim zajcem, Moravo in hotelom.

Pravkar obnavljajo objekte pri Treh plotih in Starih stanih, kjer bo poskrbljeno za boljšo gostinsko ponudbo, zaživel je Alpinetum, postavljene so informacijske table...

V službi za marketing in trženje so se kadrovske okrepili, kadrovske se bodo okrepili tudi na področju gostinskih storitev in s tem profesionalnejši pristop.

Za **TRC Jezero** in Šaleško dolino se je v septembru zgodil velik dogodek s podpisom pisma o nameri med Premogovnikom Vele-

nje in BTC Ljubljana za izgradnjo Vodnega mesta.

TRC Jezero sicer dela dobro; Muzej premogovništva Slovenije, ki ga upravlja ista ekipa kot TRC, ima precej večji obisk kot lani, v centru ob jezeru bo letos več kot 50 večjih prireditev, pri katerih sodeluje tudi Gost.

Med investicijami naj omenim nabavo nekaj čolnic na motorji in nožni pogon ter ureditev čolnarne. Kot že rečeno, pa vse večje investicije načrtujemo najprej z Vodnim mestom, nato pa še z izgradnjo družinskega parka in Pikine dežele.

Vse te aktivnosti se sovpadajo tudi s strategijo **turističnega grozda**, ki smo ga ustanovili nosilci turistične dejavnosti v SA-ŠA območju. Načrtujemo povečanje obiska domačih in tujih turistov, ponuditi pa jim moramo programe, dogodke.

Med drugim pričakujemo, da bo pogodba z letalskim prevoznikom EasyJetom »pripeljala« v SA-ŠA območje več turistov, kajti tudi v slovenskem merilu ugotovljamo, da postaja naša država privlačna destinacija predvsem za turiste iz Anglije, Irske, Nizozemske, Skandinavije, Rusije...« je sklenil Zvone Es in ob koncu komentiral še podpis dolgoročne pogodbe o prodaji premoga: »Ta je garant za nadaljnje delovanje Premogovnika Velenje in hkrati spodbuda za vse pridružene družbe, da sistematično in optimistično načrtujejo svoje delo.

Potrebno pa bo veliko napora, da bomo prepričali vse odgovorne, da potrebujemo v naši dolini dolgoročno pogodbo tudi za zapiranje Jame Škale in dolgoročno postopno prestrukturiranje naše dejavnosti. Dobri podjetniški projekti pač potrebujejo vsaj nekaj zagonskih kapitalskih spodbud.«

Diana Janežič

Rad imam, da so stvari urejene

Rudar: »13 koristnih predlogov ste oddali letos. Je res toliko stvari slabih?«

Kotnik: »Kaj pa vem. Ko gledam po deloviščih, vidim, kaj bi se dalo izboljšati, da bi delo teklo varneje, boljše, hitreje, ceneje.«

Rudar: »Zakaj pa drugi tega ne vidijo?«

Kotnik: »Prepričan sem, da tudi drugi sodelavci to zaznajo, a ne vem, zakaj se ne odločijo, da bi svojo idejo prijaviili.

Včasih me to tudi čudi, kajti prav gotovo vsak delavec na svojem delovnem mestu najlažje opazi, kaj bi se dalo delati drugače, poleg tega je v človekovi naravi, da si želi svoje delo olajšati, poenostaviti.

Veliko idej sem dobil tudi, ko sem bil dežurni in sem pri obhodu delovišč opazoval potek del.«

Rudar: »Kakšni pa so vaši predlogi, kakšne izboljšave ste predlagali?«

Kotnik: »Pri pripravi prostora za vrtalni jašek, na primer, že v tej fazi umikamo visečo tračno proggo, da bo kasneje obšla vrtalni jašek. Sicer bi morali delavci transporta kasneje na novo montirati verigo in bi imeli dodatno delo. Drug primer je izdelava križišča, za katerega je z majhno spremembo montaže lokov potrebne veliko manj dela in materiala, delo je tudi varnejše.

Imam še eno inovacijo, ki pa mi še ni priznana, to je sidranje čelne stene.«

»Kaj vas žene, kakšen je vaš motiv?«

Kotnik: »Čutim veliko pripadnost podjetju. Če slišim koga, ki kritizira podjetje, dobim 'kurjo kožo' in to me zelo razjezi. Tu si služim kruh.

Mislím, da si moramo vsi prizadevati, da bomo čim ceneje, varneje in lažje dobili iz jame toliko premoga, kot ga od nas pričakujejo. Ob tem mora biti tudi čim

Drago Kotnik - nekaterim je inovatorstvo način življenja.

manj nezdod.«

Rudar: »Kako pa sodelavci gledajo na vas, ste jim trn v peti?«

Kotnik: »Za nekatere stvari, ki jih delamo drugače kot prej, niti ne vedo, da sem jaz njihov avtor in pobudnik. Vsake novosti se lotim tako, da najprej poiščem podporo svojega nadrejenega. O vsaki ideji se pogovorim s svojim tehničnim vodjem, mu jo predstavim, njene koristi, prednosti. S sodelavci je pa tako. Če vidijo neposredne koristi takoj, potem novost sprejmejo brez pripomb. Če pa imajo zaradi novega načina dela na prvi pogled nekaj dodatnega dela, potem so pripombe. Tako je bilo, na primer, z uvedbo sprotnega vrtanja vrtin za dodatno injektazo pri izdelavi plašča. Sedaj ob izdelavi plašča, ko imamo na delovišču postavljen delovni oder, vrtalni stroj in cevi za komprimiran zrak, sproti izvrtamo vrtine in vgradimo alkatén. Prej pa smo najprej izdelali plašč do konca, nato pa se vrnili, znova postavili delovni oder, vlekli

cevi in vrtali v plašč vrtine za vgradnjo alkaténa. Sedaj je res sproti nekaj več dela, vendar ko plašč izdelamo, smo gotovi.

Nekateri pač gledajo le na trenutne koristi, jaz pa vedno razmišljam širše, gledam naprej in želim privarčevati pri materialu, denarju, času.

Včasih na prvi pogled ali v vmesnih fazah koristi ni videti, končni izdelek pa je le boljši ali so stroški za opravljeno delo manjši.«

Rudar: »Kako ste zadovoljni z realizacijo vaših idej?«

Kotnik: »Sem, a moj predlog je tudi, da bi nekatere inovacije upoštevali v projektih in bi veljale za istovrstna dela v celi jami. Jaz imam pregled le na našem delu Priprav, v jami Preloge, ne vem pa, kako isto delovno operacijo delajo, na primer, v jami Pesje.

O našem načinu dela se sicer pogovarjam s sodelavci, ne vem pa, kako oni delajo.«

Rudar: »Kaj pa nagrade za inovacije?«

Kotnik: »Ah, to je postranska za-

Drago Kotnik je letos vodilni inovator v podjetju. Do sedaj je oddal 13 koristnih predlogov. Zaposlen je kot poslovodja priprav, po poklicu je strojni tehnik. Pet let delovne dobe je opravil na čelu, deset let je delal pri vrtalcih.

deva. Tega ne delam zaradi denarja in s tem se tudi ne da obogateti. Če ima kdo od sodelavcev pripombe glede tega, mu povem, da lahko vsakdo, ki ima kakšen predlog, pride na dan z njim. Zame sta nagradi varnost in dobro opravljeno delo.«

Rudar: »Ste zelo aktivni na več področjih, saj vas zanima jo turizem, politika, inovatorstvo...«

Kotnik: »Sem predsednik Turističnega društva Pristava. Uredili smo opuščeni rov, v katerem naj bi po ustnem izročilu iskali premog, ko so ga našli v Šaleški dolini, imamo razvaline gradu Fortenek, ohranjamo stare običaje, na primer kuhanje oglja... Letos smo izdali zloženko o našem zasluhu.«

Sem v svetu krajevne skupnosti Ravne, v občini Šoštanj sem svetnik, v podjetju sem član sveta delavcev.

Morda sem se vpel v preveč stvari, saj mi zmanjkuje časa. Marsikaj me zanima, rad imam, da so stvari urejene, je pa pri vsem tem najtežje delati z ljudmi, posebej tistimi, ki ne želijo tako ali sploh ne vidijo, da je kaj narobe.

Vzgojen sem bil na kmetiji, kjer je bilo treba delati in to mi nikoli ni bilo težko in mi tudi sedaj ni. Težko mi je biti brez dela ali hoditi sem in tja brez koristi.

Dobro nam bo šlo, ko bomo med delovnim časom nehali gledati na uro, ampak bomo videli pred seboj delovno nalogo, ki jo je treba opraviti.

Vse to je povezano s pripadnostjo podjetju. Te je pri nekaterih premalo, kajti kako naj, na primer, razumem tožbe proti podjetju zaradi nezgod pri delu, posebej tistih, pri katerih je popolnoma jasno, da je bil delavec sam kriv, da je do nje prišlo. Tega res ne razumem.«

Diana Janežič

Premogovnik Velenje,
Partizanska 78, Velenje

v sklopu projekta
»Ali delam dovolj varno?« objavlja

OČKA, VRNI SE ZPRAV DOMOV!

RAZPIS

za zbiranje koristnih predlogov za izboljšanje varnosti na delovnih mestih

1.

Z namenom skupaj narediti varnejša delovna mesta ter posledično zmanjšati število nezgod objavljamo razpis za zbiranje koristnih predlogov za povečanje varnosti pri delu na delovnih mestih v jami.

2.

Razpis objavljamo na podlagi sklepa projektne skupine Ali delam dovolj varno? z dne, 15.9. 2004.

Pravico do prijave na razpis imajo vsi zaposleni v gospodarskih družbah poslovnega sistema Premogovnik Velenje.

3.

Prijava koristnega predloga na razpis mora vsebovati:

1. ime in priimek, matično številko, popolni naslov avtorja (inovatorja) ter številko transakcijskega računa,
2. naziv koristnega predloga,
3. opis koristnega predloga (staro stanje, predlog spremembe...),
4. pričakovani učinki zaradi spremembe (varnost, racionalnost, finančna učinkovitost...).

4.

Prijavljene koristne predloge mesečno verificira in selekcionira komisija, ki jo sestavljajo člani projektne skupine.

Komisija verificira vse prispele koristne predloge v smislu sprejemljivosti in ustreznosti glede na razpisno temo (izboljšanje delovnih razmer na delovnih mestih v jami), vse verificirane koristne predloge selekcionira glede na vsebino in jih v implementacijo posreduje posameznim podprojektnim vodjem.

Vsi koristni predlogi, opredeljeni kot ustrezni, se nagradijo z nagrado v višini 3.000 SIT bruto v skladu z veljavno kolektivno pogodbo.

Izmed vseh ustreznih koristnih predlogov bo komisija po zaključku zbiranja le-teh izžrebala tri in jih nagradila s praktičnimi nagradami:

1. vikend paket v hotelu Barbara v Fiesi,
2. vikend paket v hotelu na Golteh (vključno s smučarsko karto),
3. nedeljsko kosilo za dve osebi v restavraciji Jezero.

Nagrade (3.000 SIT in praktične nagrade) bodo obravnavane in obdane v skladu z veljavno davčno zakonodajo.

5.

Razglasitev in podelitev nagrad trem koristnim predlogom bo v aprilu 2005.

6.

Prijave na razpis zbira tajnica v tajništvu direktorja Premogovnika Velenje Vida Žirovnik do 25. marca 2005.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom je možno dobiti na tel. 03 8982 316 vsak delovni dan med 7. in 15. uro.

mag. Marjan KOLENC, Vodja projekta »Ali delam dovolj varno?«

Bojan STROPNIK, Vodja projekta »Inovacijska dejavnost«

Ustanovitev HSE je bila nujna in ima prednosti

55 odstotkov vprašanih je pravilno odgovorilo na vprašanje, kdaj je bil ustanovljen Holding Slovenske elektrarne, to je bilo leta 2001. 74 odstotkov vprašanih je kot razlog ustanovitve HSE navedlo zagotovitev enotnega nastopa proizvajalcev električne energije na prostem trgu, še 20 odstotkov pa povečanje konkurenčnosti proizvajalcev električne energije, povezanih v HSE.

58 odstotkov vprašanih pozna logotip HSE in ga je že zasledilo na nekaterih dokumentih Premogovnika Velenje, zanimivo pa je, da pa kar 40 odstotkov vprašanih znaka HSE ne pozna ali še ni videlo.

Vprašani kar dobro poznajo druge članice HSE. Več kot 90 odstotkov jih je odgovorilo, da je član Premogovnik Velenje, 88 odstotkov jih ve, da je tudi TE Šoštanj, hidroenergetska podjetja je med članicami navedlo med 60 in 70 odstotkov vprašanih, najmanj prepoznavne družbe HSE pa so TDR Metalurgija in HSE

Italija, nekateri pa so med članicami navedli tudi Toplarno Ljubljano in JE Krško, ki nista članici.

Sestavljalci ankete o organizacijski klimi v Holdingu Slovenske elektrarne so v anketo zapisali tudi nekaj trditev, vprašani pa so se morali z njimi strinjati ali ne oziroma trditev oceniti z ocenami od 1 do 5. Najvišjo oceno, 4,1, je dobila trditev, da je bila ustanovitev HSE nujna, najslabšo oceno, 3, pa je dobila trditev, da so anketiranci dobro seznanjeni s strategijo in poslovnimi cilji HSE.

Pretok informacij s HSE na povezane družbe so anketiranci v splošnem ocenili z oceno 3, višje ocene pa so dobile trditve, da je časopis Energija dober in prinaša zanimive informacije, da o dogajanjih v HSE zaposleni dobivajo dovolj informacij, slabo pa so ocenili pravčasnost teh informacij ter svojo seznanjenost s spletnimi stranmi HSE, ki jih bodisi ne poznajo, bodisi ne obiskujejo. Kritično slabo oceno, le 2,91,

je dobila kategorija sodelovanje. Anketiranci so menili, da se zaposleni v družbah HSE slabo poznamo, premalo sodelujemo, tako na poslovnem kot na družabnem področju.

Glede pripadnosti družbi HSE so višje ocene dobili odgovori, da ima anketiranec pozitiven odnos do HSE in da vidi svojo prihodnost in prihodnost svoje družbe, torej v tem primeru Premogovnika Velenje, kot članico HSE.

Zelo dobro oceno, skoraj 4, je dobila tudi trditev, da ima vključitev Premogovnika Velenje v HSE več prednosti kot slabosti, med temi prednostmi pa jih je večina odgovorila, da so to boljša izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti, večja konkurenčnost, večja prepoznavnost družbe in boljši poslovni rezultati. Med ključnimi pomanjkljivostmi pa je tri četrtine anketirancev odgovorilo, da ima Premogovnik Velenje manjšo samostojnost pri odločanju in načrtovanju poslovanja. /dj/

V Holdingu Slovenske elektrarne so se spomladi odločili narediti anketo o organizacijski klimi v krovni družbi, k sodelovanju pa so pritegnili vzorce zaposlenih v posameznih povezanih družbah holdinga. V Premogovniku Velenje je anketo izvajalo podjetje ITEO junija. V analizi ankete je bilo upoštevanih 105 veljavnih vprašalnikov, nekateri najbolj zanimivi rezultati ankete pa so naslednji.

PUIR - plan ukrepov v izrednih razmerah

V Premogovniku Velenje imamo na osnovi registra okoljskih vidikov in v njem opredeljenih vplivov na okolje predvidene tudi povečane (nekontrolirane) vplive na okolje in zanj predvidene ukrepe za reagiranje v primeru njihovega pojavljanja.

V ta namen imamo izdelane dokumente Planov ukrepov v izrednih razmerah v okolju (PUIR). Ti so sestavni del sistema obvladovanja izrednih razmer v Premogovniku Velenje, ki je sestavljen iz:

- načrta obrambe in reševanja, ki zajema reagiranje v primeru potencialne ogroženosti podzemnih prostorov,
- plana ukrepov v izrednih razmerah v okolju in
- požarnega načrta.

V PUIR-u so jasno opredeljene potencialne nevarnosti z navedbo povečanega vpliva na okolje, vzroki za njegov nastanek ter lokacija nastanka in ogroženo območje.

V preventivnih ukrepih so opredeljeni sistemi za nadzor nad ak-

tivnostmi, ki lahko privedejo do izrednih razmer.

Navedena je tudi oseba, ki je odgovorna za izvajanje nadzora, prav tako so navedena navodila za delo, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju posamezne aktivnosti ter navodila, potrebna v primeru ukrepanja.

V devetih mesecih tega leta je bil na območju Premogovnika Velenje zabeležen en izredni dogodek, in sicer požar v kombinirani lakirno-sušilni komori v hali 3 podjetja HTZ I.P., d.o.o.

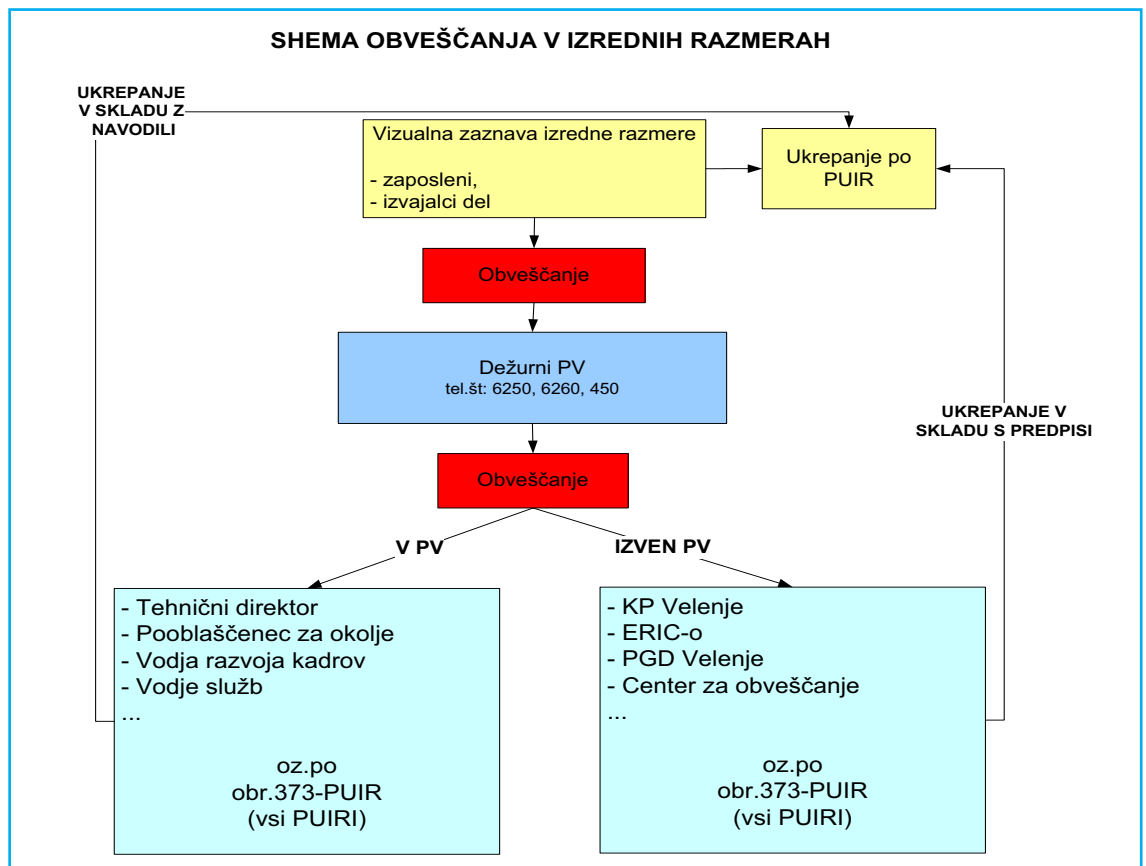
Požar ni povzročil povečanih vplivov na okolje v smislu onesnaženja z nevarnimi snovmi (PUIR 40.01.04-a) oziroma onesnaženja kanalizacije (PUIR 40.01.01-h), saj so bili izvedeni zato predpisani ukrepi, ki so povzeti v PUIR.

Zabeleženo je bilo tudi 7 simulacij s področij voda, nevarnih snovi ter transporta in energetike, pri katerih je sodelovalo 35 zaposlenih in zunanje organizacije.

V mesecih, ki je še pred nami do konca leta, se bodo na področju okolja odvijale simulacije po PUIR za področja, na katerih še niso bile izvedene.

V oktobru bo na osnovi PUIR zaradi povečanih vplivov na okolje Premogovnika Velenje pripravljena in organizirana taktična vaja v sodelovanju z Prostovoljnim industrijskim gasilskim društvom Premogovnika Velenje in s poklicnim jedrom Prostovoljnega gasilskega društva Velenje.

Matjaž Tratnik

Premogovnik ima svetlo prihodnost

Je univerzitetna diplomirana inženirka rudarstva, zaposlena pa je kot podsekretarka na Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, zadolžena za področje premogovništva, in sicer na področju zapiralnih del v Rudniku Trbovlje Hrastnik. Skrbi za izvedbo vseh aktivnosti, ki so opredeljene z zakonom o zapiranju, prav tako pa v skladu s tem zakonom skrbi za izplačilo odškodnin, ki so nastale v zvezi z delovanjem Termoelektrarne Trbovlje.

Poleg tega sodeluje še pri prvi presoji vlog za dodeljevanje rudarske pravice. To je, seveda, le glavnina njenega dela, saj dinamično delo na ministrstvu prinaša še obilico drugih nalog.

Rudar: »Glede na vaše delovno področje vam je bilo imenovanje za članico nadzornega sveta olajšano, saj poznate področje premogovništva!«

Smolič: »Kar se tiče vsebine, mi je vsekakor lažje delati v vašem nadzornem svetu. Premogovnik Velenje mi je bližji tudi zato, ker sem bila ob koncu svojega študija eno leto njegova študentka in tudi svojo prvo obvezno prakso v drugem letniku študija sem opravljala v njem. Pri tem delu sem spoznala, na primer, Toneta Planinca, sedanjega republiškega rudarskega inšpektorja, kasneje pa še veliko drugih vaših sodelavcev. Sicer pa sem si nekaj izkušenj nabrala tudi z delovanjem v upravnem odboru zavoda za obvezne rezerve naftnih derivatov, kjer se seznanjam z delom tako imenovanih belih rudarjev in sodelujem z drugimi akterji na trgu, ki oblikujejo cene in naše življenje skozi naftne derivate in druge energetske vire.«

Rudar: »Kako pa sedaj poznate Premogovnik Velenje?«

Gabrijela Smolič Börc

Smolič: »Seveda se kot članica nadzornega sveta seznanjam z več podrobnostmi vašega podjetja kot le s splošno sliko. Spoznavam njegovo poslovanje, podatke o zaposlenih, strategijo, izvajanje nalog, pa tudi, seveda, težave, s katerimi se srečujete. Upam na uspešno sodelovanje vseh članov nadzornega sveta in drugih odgovornih sodelavcev.«

Rudar: »Kako sodelujete z upravo?«

Smolič: »Zelo dobro. Septembrska seja nadzornega sveta je bila moja druga, zato upravo še spoznavam, mi pa pri tem tudi pomagajo že omenjena poznanstva od prej, pa tudi to, da področje premogovništva in državne odločitve na tem področju poznam.«

Rudar: »Kakšno pa je stanje v slovenskem premogovništvu?«

Smolič: »Premogovnik Velenje je sedaj še edini slovenski premogovnik, ki ima strategijo in tudi svetlo prihodnost. To sklepam tudi iz tega, ker smo danes (10. septembra, op.p.) na seji obravnavali podpis 10-letne pogod-

be o prodaji premoga TEŠ.

Sicer pa država korigira s svojimi ukrepi poslovanje premogovnikov in vsekakor bo v Sloveniji treba zagotoviti stabilen energetski vir, da si v času krize, ki se že razvija in se bo še stopnjevala, zagotovimo energijo.«

Rudar: »Kako poteka zapiranje trboveljskega premogovnika?«

Smolič: »Zapiralna dela Rudnika Trbovlje Hrastnik potekajo intenzivno že tretje leto. V začetku je bilo nekaj težav s financiranjem in premostitvene vire smo iskali s kreditom s poroštvom države. Ostale dejavnosti potekajo skladno s programi.

Letos je bil sprejet program drugega programskega obdobja za naslednjih pet let, in sicer do leta 2009, istočasno pa smo sprejeli spremembe in dopolnitve zakona o zapiranju in opredelili nivoje letnih sredstev. Za tri leta smo podaljšali proizvodnjo in zapiralna dela. Od tega pričakujemo lažje financiranje in zagotavljanje sredstev iz proračuna.«

Diana Janežič

Na letošnji 8. redni skupščini Premogovnika Velenje 22. junija je bila za članico nadzornega sveta imenovana Gabrijela Smolič Börc kot predstavnica delničarjev.

Sejemske aktivnosti je treba vnovčiti

Glede na to, da je podjetje HTZ IP tržno naravnano podjetje, ki se na trgu srečuje z zelo močno konkurenco, menimo, da je eden izmed pomembnejših dejavnikov dobrega marketinška podpora. Le v tem se dobra podjetja razlikujejo od ostalih.

HTZ IP je v preteklih letih na različne načine in nenehno vlagal v prepoznavnost blagovne znamke. Veliko rezultatov beležimo ravno na osnovi sejmskih predstavitev podjetja, kjer dosežemo prepoznavnost in se s tem utrjujemo na trgu.

Nedvomno je mednarodni obrtni sejem v Celju največji tovrstni sejem v Sloveniji. Z vstopom Slovenije v EU pa je MOS postal tudi evropski sejem. Letos je v času od 8. do 15. septembra potekal že 37. MOS v Celju. Med več kot 1.700 razstavljalci smo se tega sejma udeležili tudi mi, in to že četrtič. Tudi letos smo bili v hali L na istem mestu kot lani na površini 80 m².

Namen letošnje predstavitve HTZ IP na MOS pa je bil dru-

gačen kot v preteklih letih. Bolj kot blagovni znamki poslovnega sistema in HTZ IP kot njene sestavnega dela, kar smo poudarjali prejšnji dve leti, smo dali poudarek našim izdelkom in storitvam. Celotno podobo razstavnega prostora smo usmerili v izdelke, ki jih želimo predstaviti širši javnosti in za katere menimo, da jih lahko plasiramo na slovenski in evropski trg.

Poleg predstavitve celotnega podjetja HTZ IP v slikovnem gradivu in multimedijski prezentaciji smo predstavili tudi nekaj izdelkov, ki so bili na ogled na razstavnem prostoru. Predstavili smo lamelni transporter in stiskalnico - kompaktor iz profitnega centra SI-PO, nekaj izdelkov protieksplzijske zaščite - krmilno enoto KE-

DEX 2, potezno stikalo EPS-02 in mejno stikalo EPS-01 iz profitnega centra ESTO ter kolekcijo delovne zaščite pod blagovno znamko MODEO iz profitnega centra SPV.

Naš moto na letošnjem sejmu je bil: odgovorno do okolja, kar za podjetje HTZ IP vsekakor velja. Skozi sistem 20 ključev, katerega v našem podjetju uvajamo, nenehno skrbimo za kakovost in okolje in jima v veliki meri polagamo pozornost.

S kombinacijo modre in srebrne barve na našem razstavnem prostoru smo letos hoteli opozoriti na prej navedeno: modra barva kot barva okolja ter srebrna kot barva industrijskih izdelkov iz nerjavne pločevine se v veliki meri pojavljata tudi na naših

Ožja ekipa, ki je pripravila predstavitev in delala na sejmu (od leve): Jani Arlič, Bernarda Oštir, Snežana Zlatarek, Anja Riček, Helena Šumah, Slobodan Mrkonjič, vodja projekta predstavitev, ter Drago Novak. Koncept, oblikovanje in postavitve je bilo delo AV studia Velenje in HTZ IP Velenje.

Priznanje MO Celje za izdelke je iz rok celjskega župana Bojana Šrota prejel Damijan Kanduti, komercialni direktor HTZ.

izdelkih.

Tudi letos so strokovne komisije ocenjevale razstavne prostore ter izdelke, ki so jih razstavljalci želeli pokazati širši javnosti. Naše podjetje je dobilo kar dve: zlato priznanje mestne občine Celje za kakovostno kreirana delovna oblačila pod blagovno znamko MO-DEO ter posebno priznanje Celjskega sejma za celotno podobo razstavnega prostora.

Glede na to, da je podjetje že tretjič zapored dobilo sejemska priznanja za nastop in letos tudi priznanje MO Celje za izdelke, je to potrditev našega dobrega dela in tega, da si naloge zastavljamo v pravi smeri. Pa tudi trud vseh, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu naših predstavitev, je s temi priznanji potrjen. Zahvaljujem se vsem sodelavcem, ki so sodelovali pri pripravi naše predstavitve na sejmu, in vsem, ki podpirajo našo namero, da sodelujemo na MOS.

Z doseženim in v veliki meri tudi z obiskom na 37. MOS v Celju smo v našem podjetju preseгли pričakovanja. Koliko bomo to vnovčili, pa bo pokazal čas. Naše sodelovanje na sejmu bomo analizirali in skozi nove kontakte, ki smo jih sklenili, potegnili nadaljnje aktivnosti. Ali povedano dru-

gače: sejemske aktivnosti je treba nadgraditi s konkretnimi posli, ki se bodo pokazali v realizaciji

naših načrtov oziroma v prodaji izdelkov in storitev.

Damijan Kanduti

Razstavni prostor HTZ IP so obiskali tudi direktor Pre-mogovnika Velenje in prokuristi - od leve ob Franciju Lenartu Zvone Es in dr. Evgen Dervarič.

Franci Lenart, direktor HTZ IP: »HTZ se je kot podjetje, ki na zunanjem trgu dosega 20-odstotno realizacijo, odločil, da tudi letos, že četrtič, sodeluje na MOS v Celju.

Predstavitve smo izpeljali z najmanjšimi možnimi stroški, ki so

še dovolj za ustrezno predstavitev na sejmu, poleg tega pa smo izpostavili izdelke oziroma programe, ki so zanimivi za trg in obiskovalce sejma.

Predstavili smo lamelni transporter, balirno napravo za odpadke, naprave v EX izvedbi ter zaščitna oblačila znamke Modeo. Ob tem smo, seveda, s propagandnim materialom predstavili tudi vse druge naše programe.

Z obiskom smo bili zadovoljni, prav tako z zanimanjem za predstavljene izdelke. Pripravljamo analizo našega sejemskega nastopa, potrudili pa se bomo tudi vzdrževati stike s strankami, ki so se na sejmu zanimale za naše izdelke, saj želimo njihov interes spremeniti v poslovni odnos.

Največ zanimanja je vzbudila kolekcija zaščitnih sredstev, ki je prejela tudi eno od treh podeljenih najvišjih sejmskih priznanj. Menim, da je to odlična priložnost za promocijo izdelka, ki jo moramo izrabiti in vnovčiti.«

Uspešni programi morajo na trg

HTZ IP je največje hčerinsko podjetje Premogovnika Velenje. Zaposluje 944 delavcev, od tega 54 odstotkov invalidov, v petih profitnih centrih pa izvajajo zelo različne storitve in ustvarjajo zelo različne izdelke. Poleg tega izvajajo številne delovne procese, ki so bolj ali manj vezani na proces pridobivanja premoga oziroma naj bi postopoma čim bolj samostojno nastopali na zunanjih trgih.

»Asortiman storitev in izdelkov je v HTZ tako velik, da je težko najti skupni imenovalec. Na veliko področjih gre tudi za prepletanje storitev, ki jih opravljamo za Premogovnik Velenje in za zunanji trg,« pravi direktor podjetja **Franci Lenart**.

Zato so se v HTZ IP odločili, da poskušajo razmejiti procese na tiste, ki so v večini nujno potrebni za proces pridobivanja premoga, ter tiste, ki so pretežno usmerjeni na trg in bi na njem lahko preživel kot samostojne pravne oblike.

Lenart: »Osnove preoblikovanja so bile svetu delavcev in sindikatu HTZ predstavljene že aprila letos, upravi Premogovnika pa smo predlog preoblikovanja predstavili na strateškem sestanku julija v Fiesi. Na tem sestanku smo tudi zastavili nadaljnje aktivnosti preoblikovanja podjetja in cilje. Naš cilj je jasen: biti poslovno uspešni.

Izpostavili smo osem poslovnih področij, za katere menimo, da so lahko tržno zanimiva. Ta področja so: strojna in elektro montažna in vzdrževalna dela, dela na srednje in visokonapetostnih elektro delih, proizvodnja EX opreme, proizvodnja strojne opreme, ravnanje z odpadki, pralnica, studio za oblikovanje in komunalna dejavnost. Ta področja so že danes precej usmerjena na zunanje trge in niso ne-

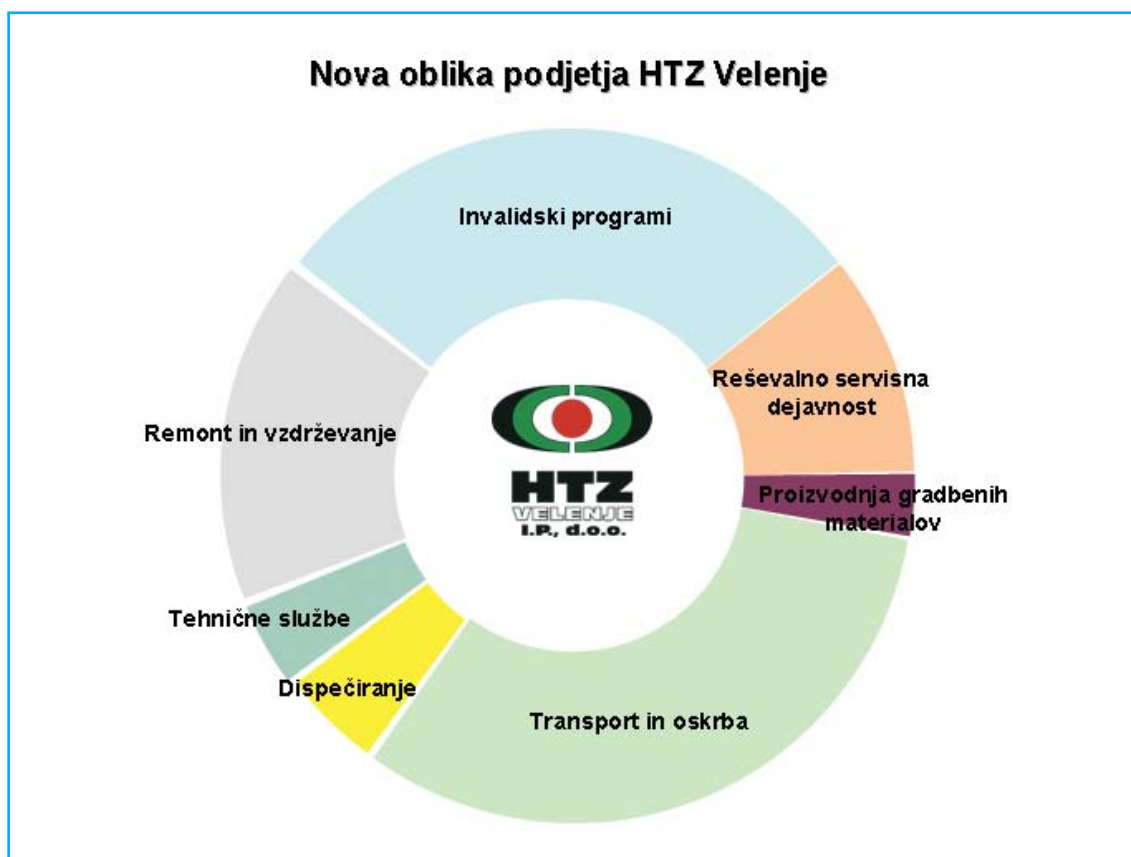
posredno povezana s pridobivanjem premoga.

Za ta poslovna področja smo pripravili izhodišča za pripravo poslovnega načrta; v roku treh mesecev naj bi v sodelovanju s svetovalnim podjetjem ITEO te poslovne načrte pripravili in verificirali.

Za izvedbo programov smo postavili tudi nosilce, imenovali smo jih direktorji programov, ki so osebno motivirani za prevzem in vodenje programov na trgu. Ti nosilci so si izbrali projektne skupine, sedaj pa teče izobraževanje za pripravo poslovnih načrtov. Konec novembra naj bi bili poslovni načrti predstavljeni vodstvu HTZ.

Zadeve bomo peljali postopno, kajti najprej mora biti vsak nosilec programa prepričan, da njegov program lahko preživi na trgu. Nato mora o tem prepričati upravo HTZ, skupaj pa bomo prepričali upravo Premogovnika, da so to pravilna izhodišča za nove gospodarske organizacije.

V končnem cilju bi to lahko postala hčerinska podjetja HTZ v njegovi 100-odstotni lasti, kar pomeni, da se delavci le prestavijo iz ene pravne oblike v drugo pod enakimi pogoji, kot v njej delajo sedaj. Naš cilj nikakor ni, da bi programe izločali na silo in kogarkoli silili iz poslovnega sistema, sploh pa ne z namenom, da bi bila, kratkoročno ali dolgoročno,

posledica brezposelnost.

Vsa našeta področja zajemajo okoli 200 zaposlenih, okoli 800 pa bi jih ostalo v matičnem HTZ, ki bi izvajalo le dejavnosti, ozko vezane na proces pridobivanja premoga. To so ožji strojni in elektro remont rudarske opreme in njeno vzdrževanje, reševalno-servisna dejavnost, proizvodnja gradbenih materialov z obratom predelave pepela, dispečiranje materiala... Prav tako bi v matičnem HTZ ostali tudi vsi tisti programi, ki v večini zaposlujejo invalide in na trgu ne bi mogli preživeti, na primer kopalnice.

Seveda bo matično podjetje ostalo invalidsko podjetje in bo skrbelo za usposabljanje in zaposlova-

nje invalidov kot do sedaj, računamo pa, da se bo z zmanjševanjem proizvodnje premoga in z lastnim naravnim odlivom zaposlenih tudi to podjetje manjšalo.

O vsem, kar se na tem področju dogaja, bomo redno obveščali vse zaposlene v HTZ in tudi v poslovnem sistemu. Naš interes ni skrivanje naših načrtov in aktivnosti, kajti vsi nosilci programov bodo pri svojem delu potrebovali podporo, vsi, ki danes delajo v teh programih oziroma na omenjenih področjih, pa morajo vedeti, da jim nihče ne jemlje delovnega mesta, socialne ali kakšne druge varnosti.«

Diana Janežič

Dejavnosti in povezane družbe v HTZ

Drugo ocenjevanje po metodi 20 ključev

Prvič smo podjetje HTZ IP ocenjevali v juliju leta 2003, in sicer preden smo pričeli z uvajanjem metode 20 ključev. Seštevek prvega ocenjevanja je znašal 35,32 točke, kar nam je prineslo povprečno oceno 1,77.

Dosežena ocena nas uvršča v slovensko povprečje, kajti podjetje pred začetkom uvajanja izjemno redko doseže oceno 2,00. Najvišja ocena, ki jo je mogoče po metodologiji 20 ključev doseči, je ocena 5,00. Tudi najuspešnejša podjetja še niso posegla po najvišji oceni, je pa izjemno lep rezultat že, kadar podjetje doseže oceno nad 3,50.

Tako smo s pomočjo prvega ocenjevanja podjetja dobili jasno sliko, na katerih področjih poslovanja podjetja smo dobri in čemu bomo v prihodnje morali posvetiti več pozornosti.

Ker je po metodologiji 20 ključev predvideno stalno merjenje napredka, smo se odločili, da bomo izvedli drugo letno ocenjevanje v avgustu 2004.

Ocenjevanje je potekalo v Zeleni dvorani Premogovnika Velenje, nanj pa smo povabili zaposlene z vseh ravni podjetja, saj le tako lahko dobimo realni presek stanja. Ali še bolj natančno, sodelovalo je 24 ocenjevalcev iz profitnih centrov PGM, RSD, SPV, ESTO in SIPO ter iz strokovnih služb. Vsak posameznik je ocenjeval področje, s katerega prihaja in katerega tudi najbolje pozna.

Uvodoma je Stanko Zagoršek kot vodja projekta vsem ocenjevalcem povedal nekaj spodbudnih besed, jaz pa sem kot koordinator predstavil poročilo o delu projekta v prvi polovici leta 2004.

Za razliko od prvega ocenjevanja, ko smo izvedli ocenjevanje vseh dvajset ključev, smo letos ocenjevali samo tiste, ki smo jih pričeli uvajati v letih 2003 in 2004, oziroma je področje dela, ki ga pokriva določen ključ izredne-

ga pomena za dobro poslovanje podjetja.

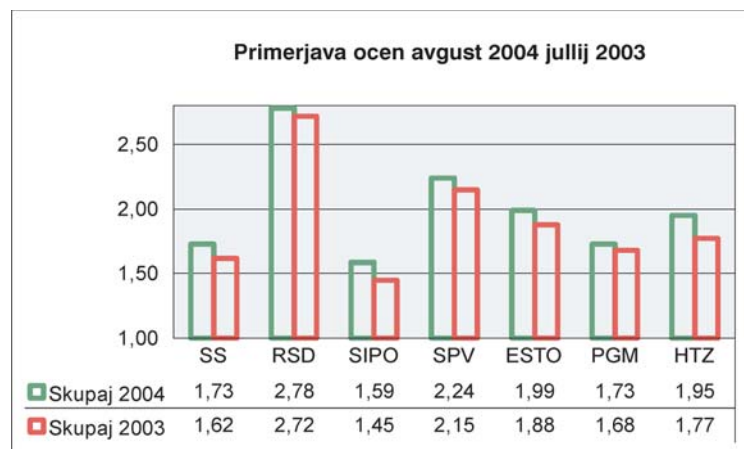
Tako smo ocenjevali ključ 1, ki govori o čiščenju in organiziranju, ključ 2 - organizacija sistema in vodenje s cilji, ključ 3 - aktivnosti v delovnih skupinah, ključ 10 - organizacija delovnega časa, ključ 11 - sistem zagotavljanja kakovosti, ključ 14 - spodbujanje zaposlenih k izboljšavam in ključ 16, ki se dotika področja planiranja proizvodnje.

Pred izvedbo ocenjevanja smo vsem ocenjevalcem natančno

1,45 na 1,59, v PC SPV z 2,15 na 2,24, v PC ESTO z 1,88 na 1,99 in v strokovnih službah z 1,62 na 1,73.

Ocena za podjetje izhaja iz povprečne vrednosti rezultatov posameznih profitnih centrov in strokovnih služb ter znaša 1,95. Z doseženim rezultatom smo na odlični poti, da dosežemo letno zastavljeni cilj projekta 20 ključev, ki znaša 2,00.

Ti rezultati predstavljajo napredek letnega dela. To je lahko samo vzpodbuda za nadaljnje delo

predstavili pravila in bistvo posameznih ključev. Pri izvedbi nam je bil v pomoč tudi zunanji svetovalec iz podjetja Deloitte & Touche Lojze Tomažič.

Vsi profitni centri so izboljšali ocene

Rezultati drugega ocenjevanja so zelo vzpodbudni in prikazujejo dejanski napredek na vseh področjih dela.

V PC PGM so oceno povečali s prvotne 1,68 na 1,73, v PC RSD z 2,72 na 2,78, v PC SIPO z

na projektu 20 ključev, ki ga ni malo. Želimo si lahko, da bomo z izvedbo obdobjnih ocenjevanj spremljali naš napredek, ki se bo posledično kazal tudi kot zmanjšani stroški poslovanja ali kot povečani prihodki od prodaje.

Zavedamo se pomembnosti, da je pred nami še veliko napornega dela na področju 20 ključev, preden bomo dosegli zastavljene cilje. Ampak nič zato, prepričani smo, da nam bo z močno voljo in trdim delom to tudi uspelo.

Robert Krenker,
koordinatorski projekt 20 ključev

RGP v Makedoniji

Glavni energetski objekt v Makedoniji je termoelektrarna Bitola z instalirano močjo 720 MW, ki za svojo letno proizvodnjo potrebuje 6 milijonov ton premoga. Premog pridobivajo iz površinskega kopa Suvodol, kjer pa bo premoga blizu površine kmalu zmanjkalo in bo potrebno podzemno odkopavanje. Zaloge premoga - lignita, ki ima podobne lastnosti kot naš velenjski, se nahajajo v pelagonijskem bazenu pri Bitoli na jugu Makedonije in ocenjujejo, da jih je prek 1,2 milijarde ton. Tu se nahaja več slojev, debeline od 2 m do 30 m v globinah od 100 m do 200 m. V začetni fazi sodelovanja smo skupno z rudarskim inštitutom iz Skopja izdelali predinvesticijske študije za tri nahajališča premoga v bližini TE Bitola, in sicer Živojno (blizu grške meje), Brod - Gneotino in Suvodol - spodnji sloji.

Študije, v katerih smo ocenili tehnične in finančne možnosti za podzemno proizvodnjo, smo letos spomladi predali naročniku REK Bitola, da jih je dal v pregled neodvisni ustanovi. Recenzija s strani beograjske rudarske fakultete je potrdila upravičenost pristopa k izgradnji podzemnih premogovnikov.

1. in 2. julija letos je v Bitoli potekala recenzijska razprava, ki so se je udeležili predstavniki makedonske vlade, REK Bitola, pregledovalcev študije in projektantov. Iz Premogovnika Velenje sva se je udeležila Ivan Pečovnik, univ. dipl. inž. rud. in Janez Mayer, univ. dipl. inž. rud.

Razprava je še enkrat potrdila usmeritve iz študij, operativni zaključek pa je bil, da je potrebno takoj začeti priprave za izvedbo poizkusnega podzemnega odkopa na lokaciji Suvodol.

S tem v zvezi smo v avgustu že pripravili pismo o nameri, ki so ga podpisale sodelujoče strani. S strani PV RGP se je protokola pri podpisovanju pisma 28. avgusta udeležil direktor RGP mag. Marjan Hudej.

Premogovnik Velenje bo pri izvedbi programa poizkusnega odkopa sodeloval po sklopih, in sicer pri pripravi projektne dokumentacije, potrebne strojne in elektro opreme, poučevanju delavcev iz REK Bitola na odkopih Premogovnika Velenje in s pomočjo pri montaži, zagonu in študijskem vodenju odkopa.

V program odpiranja podzemnih rudnikov v Makedoniji se prek svojega predstavnika v Beogradu aktivno vključuje tudi Holding Slovenskih elektrarn.

Ivan Pečovnik

Premogovnik Velenje prek hčerinske družbe RGP (Rudarski gradbeni programi) še naprej sodeluje pri raziskavah in pripravi na odpiranje prvega premogovnika za podzemno pridobivanje premoga v Republiki Makedoniji.

Do novembra še brezplačno

Razgradnja izrabljenih vozil je stekla 3. maja v delavnicah HTZ na območju Prelog. Do danes so prebrodili glavne kadrovske težave in težave z opremo, tako da danes postopek teče več ali manj v skladu s pričakovanji.

»Pridobili smo pozitivno mnenje medicine dela, prometa in športa, da na delovnih mestih v centru lahko delajo tudi invalidi oziroma delavci z omejitvami, kar je bil tudi eden od naših ciljev,« najprej pove direktor Karbona **Franci Lenart**.

V štirih mesecih so razgradili 772 vozil, po pričakovanju države pa naj bi jih v vsakem centru 12.000 na leto, torej okoli 1000 na mesec. Kot pravi Lenart, problem ni v slabem delovanju centra, temveč v slabem funkcioniranju sistema oddaje izrabljenih vozil.

Lastnik lahko namreč izrabljeno vozilo odjavi na dva načina. Lahko ga pripelje v zbirni center oziroma neposredno v center za razgradnjo, kjer pridobi potrdilo o razgradnji in z njim na upravni enoti odjavi izrabljeno vozilo. Lahko pa na upravni enoti izpolni izjavo o lokaciji izrabljenega vozila in ga obdrži na njej.

»Kot kaže, se sistem vrti 90 odstotkov v prid dru-

ge možnosti odjave izrabljenega vozila in ogromno izrabljenih vozil stoji pri lastnikih doma ali na drugih lokacijah. Lastniki vozil očitno ne vedo ali pozabljajo, da je do novembra oddaja oziroma odjava izrabljenega vozila še strošek države, kasneje pa bodo ta strošek nosili sami.

V kratkem bo država poslala na teren tudi okoljevarstvene inšpektorje, ki bodo preverjali, ali izrabljena in odjavljena vozila stojijo na lokaciji, ki je ustrežna. To med drugim pomeni urejeno lastništvo lokacije, utrjeno oziroma tlakovano površino, na kateri stoji vozilo...

Kazni za neizpolnjevanje teh določil so trikrat višje, kot če lastnik vozilo pripelje v zbirni center. Zato načrtujemo, da se bo v prihodnje dotok avtomobilov bistveno povečal,« meni Lenart.

Koncesija, ki jo ima Karbon, je začasna, veljavna do konca leta 2004, vendar je Lenart prepričan, da bodo izpolnjevali pogoje novega razpisa in da bodo znova izbrani. V tem času se bodo tudi dodatno opremili, optimirali delovni proces in število zaposlenih.

Diana Janežič

Lani se je v Sloveniji začel postopek za pridobivanje koncesije za razgradnjo izrabljenih motornih vozil in ob mnogih porodnih krčih je država nato v začetku letošnjega leta določila štiri koncesionarje. Med njimi je bil tudi Karbon, ki se je posla lotil v sodelovanju s HTZ in Avto-prevozništvom Berlot.

Skrivnostna dežela Egipt

Arabska republika Egipt šteje okoli 68 milijonov prebivalcev, od katerih je približno 10 odstotkov kristjanov in nekaj judov. Na severu meji na Rdeče morje in Izrael, na zahodu z Libijo in jugu s Sudanom. Dolina reke Nil deli deželo na dva dela, ki sta si med seboj zelo različna, tako geološko kot tudi morfološko: vzhodni ali arabski in zahodni ali libijski del. Zapuščina starodavnih civilizacij in znamenitosti iz časa najstarejših kultur se prepletajo z napredkom in spremembami, ki jih prinaša moderna doba.

Egipt najbolj poznamo po piramidah, vendar le-ta ponuja več: potapljanje v Rdečem morju, romantično križarjenje po Nilu ali pa samo počitnice v prijetnem okolju. Dežela, polna življenja, lepote in glasbe je bila tisočletja igrišče cesarjev in kraljev.

Egipt ima vroče in suho podnebje. Vegetacije je malo, več kot 96 odstotkov dežele premore le puščavske rastline. Stalnice se nahajajo samo v dolini reke Nil in v njegovi delti, medtem ko v libijski puščavi ob Sredozemski obali najdemo stepi podobno področje z grmičevjem in enodnevni zelenjem.

V notranjosti se rastlinje močno redči. V oazah lahko najdemo mnogo evropskih vrst rastlinja (palme, akacije,...), na stepskem področju pa ob dežju rastje zacveti in kmalu izgine. Nekoč je bil zaščitni znak Egipta lotos, ki ga sedaj najdemo le še v parkih.

Domačini veljajo za prijazne in gostoljubne. Pri pogovoru se lahko zelo približajo sogovorniku, kar je lahko tudi moteče. Egipčani so zelo verni in vera uravnava njihova življenja. Zelo ponosni so na svojo zgodovino in na dejstvo, da so nasledniki prve civilizacije na svetu. Prvi so verjeli v življenje po smrti in so med prvimi, ki so vrezovali podobe v kamene in skale. Bili so zelo razviti, saj so razvili svoj sistem pisanja, uspeli so napovedovati poplave Nila, izvajali so operacije, svoje stene pa so okraševali z naturalističnimi freskami v izrazitih barvah. Vsa zgodovina te dežele je zapisana v mnogih starodavnih stavbah po celem Egiptu.

Kairo je glavno mesto Egipta, ki šteje okoli 18 milijonov prebivalcev. Pravijo mu tudi mesto tisočerih minaretov ter biser Orienta. Veličastni spomeniki v Gizi, Sakari in muzejih s svojim bogastvom vedno znova navdušujejo obiskovalce. Kairo nam pričara starodavne piramide ter vrvež na bazarju, polnem začimb.

Sharm el Sheikh velja za najbolj priljubljeni počitniški kraj v Egiptu, ki se ponaša tudi z enim najboljših potapljaških središč. Tukaj ne manjka sonca, morja in peska, udobnih hotelov ter nakupovanja in zabave.

Luksor skriva bogato zgodovino. V osrčju mesta stoji tempelj, samo nekaj kilometrov severno pa se dvigajo templji Karnaka. Svetišče z velikanškimi stebri, ki stoji na bregovih Nila, je ena največjih verskih stavb na svetu, ki vzbuja spoštovanje.

V hotelih je na razpolago večinoma mednarodna kuhinja. Pogrešali pa ne boste svežega sadja in zelenjave, ribjih jedi (samak) in jedi iz ovčjega mesa (kufta), jagnjetine z rižem, omak iz jogurta in začimb, arabskega kruha (aysh) ter lokalnega piva in vina.

Za Egipčane velja, da so pravi ljubitelji sladkega, zato po mestu ne manjka slaščičarn, za katere velja, da so zelo čiste, slaščice pa izvrstne. Pa dober tek ali kot pravijo Egipčani Bi-I-Hana wash-Shiffa, kar pomeni v užitek in na zdravje.

Nakupa željni si boste lahko nabavili izdelke iz srebra, zlata, lesa in usnja, preproge, papirus, rožna olja in začimbe.

Dobro je vedeti:

- uradni jezik je arabski, vendar se lahko sporazumevate v angleškem in italijanskem jeziku,
- denarna enota je egiptovski funt (1 EGP = okoli 35 SIT),
- Slovenija nima z Egiptom podpisane konvencije o zdravstvenem zavarovanju, zato je potrebno zdravstvene storitve plačati na kraju samem, stroške vam ZZZS na podlagi računov povrne,
- napitnina je zaželena in znaša 10 odstotkov vrednosti storitve.

V oktobru vas vabimo na oddih in potovanje po Egiptu (Kairo - Hurgada - Luksor) že za **135.800 SIT** (letalski prevoz, avtobusni transferji ter bivanje v hotelu s 5*).

Veliko je poti, a le ena je prava - turistična agencija Gost Velenje, telefon 897 32 80.

Metka Marič

Povprečne temperature v °C

	okt	nov	dec	jan	feb	mar
Najvišje dnevne temperature	32	27	23	21	22	25
Najnižje dnevne temperature	20	16	12	9	10	13
Sončni dnevi ur/dan	10	9	8	8	8	9
Temperatura morja	26	24	23	21	20	21
Padavine mm/mesec	0	2	4	4	5	4

Vreme slabo, zabava dobra!

Na žalost je slabo vreme preprečilo, da bi izpeljali prireditev v celoti že v juliju. Petkov večer je kljub rahlo deževnemu popoldnevu in hladnemu večeru uspel. Množica ljudi je uživala v energičnem nastopu hrvaške skupine Soulfingers in mlade slovenske zvezdnice Alye z bandom. Sobotni večer naj bi bil vrhunec prireditve, pa so bile padavine žal premočne, tako da smo morali prireditev odpovedati.

Ker je bila letošnja prireditev jubilejna, dvajseta, smo se odločili, da prireditev ponovimo v avgustu. Veliko truda smo vložili, da smo določili nov datum, ko je bilo sploh mogoče izvesti prireditev z istimi nastopajočimi glede na to, da so glasbeniki v teh mesecih polno zasedeni.

V petek, 20. avgusta, smo organizirali 20. Noč ob jezeru v dru-

go. Prireditev se je pričela ob 20. uri z nastopom ansambla Slapovi. Množico so k plesu pripravili Kingstoni, ki so v enournem nastopu naredili prijetno vzdušje.

Ob približno 23. uri, ko se je prireditveni prostor dodobra napolnil, je nastopila gostja večera Vesna Pisarović. Obiskovalci so se ob glasu in stasu hrvaške zvezdnice ravno razživel, ko je pričelo močno deževati. Ognjemet je bil predviden ob polnoči, vendar smo po prvih kapljah slutili, kaj prihaja, zato smo ga predčasno izstrelili. Močno deževje je kljub spektakularnemu ognjemetu pregnalo večino obiskovalcev. Nekateri pa so si ognjemet ogledali v celoti, čeprav brez dežnikov.

Dež pa ni zmotil mladih, ki so noč na "house terasi" pod velikim senčnikom preplesali vse

tja do zgodnjih jutranjih ur in dokazali, da pogrešajo takšne zabave in si jih želijo več. Organizatorji smo z obiskom in odzivi gostov zadovoljni. Vsa pričakovanja prav gotovo niso bila izpolnjena, pomembno je le, da so ljudje uživali. Gost je znova dokazal, da lahko še tako velik, organizacijsko zelo zahteven dogodek izpelje v lastni režiji.

Ob tej priliki bi se v imenu podjetja Gost zahvalili vsem sponzorjem, ki so s finančno in materialno pomočjo omogočili, da smo ponovno izvedli prireditev na takšnem nivoju, brez vstopnine. Potrebno je poudariti tudi predanost vseh zaposlenih v Gostu do svojega podjetja, ki vsako leto zavzeto in nesebično sodelujejo in pomagajo pri izvedbi prireditve.

Aleš Hoheger

Spremenljivo vreme z deževnimi vikendi je onemogočilo marsikatero letošnjo poletno prireditev. Tudi podjetju Gost vreme ni bilo naklonjeno. Tradicionalno prireditev Noč ob jezeru, ki je bila letos že 20., smo morali organizirati v dveh terminih.

Sejem Jormak 2004

Od sobote, 4., do ponedeljka, 6. septembra, je bil Pliberk v Avstriji v znamenju največjega in najstarejšega ljudskega slavlja na Južnem Koroškem. Pliberški jormak ima dolgo tradicijo in se je v zadnjih letih močno razvil.

Sejem na travniku je v pravem pomenu besede zrcalo gospodarskega napredka v pliberškem in južnokoroškem gospodarstvu. Vsako leto kar prek 400 razstavljalcev in prodajalcev ponuja blago. Letošnja uradna otvoritev 610. Pliberškega sejma na travniku je bila v soboto, 4. septembra, z mestno povorko in postavitvijo zgodovinskega tržnega znamenja. Tamkajšnja mestna občina se je po vstopu Slovenije v EU odločila, da na sejmskem prostoru letos prvič postavi šotor pod geslo »sosed se predstavlja«.

Turistična agencija GOST se je na sejmu predstavila s ponudbo hotela Barbara v Fiesi, izleti in adrenalinskimi programi po Savinjsko-šaleški regiji ter gostinsko ponudbo. Poleg nje so se predstavile še občine Vojnik, Do-

brna in Vransko, grozd malih hotelov, Terme Dobrna, TK Goršek, TIC Celje idr. Dogajanje v šotoru so popestrili harmonikarji iz Vranskega in etno ansambel Joškova banda.

Metka Marič

Novice iz ERICa

Zaključili še en uspešen raziskovalni tabor

V soboto, 21. avgusta, se je s prireditvijo in z razstavo plakatov, ki so jih pripravile raziskovalne skupine, v Domu krajanov Šentilj zaključil 16. raziskovalni tabor v Šaleški dolini. To je bil hkrati že 10. tabor, ki ga je pripravil Inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje.

Kot vsako leto so se poletnega raziskovalnega tabora tudi tokrat udeležili pretežno štipendisti Zoisovega sklada, saj je glavni pokrovitelj tabora njihov štipenditor, Zavod RS za zaposlovanje. Vseh mladih raziskovalcev je bilo na taboru 51, vodilo pa jih je 18 mentorjev.

Teden dni so delali in se učili v 12 skupinah (biologija, biologija – okolje, kemija, geologija, geografija, krajinska arhitektura, zgodovina, etnologija, ples, gledališče, novinarstvo, likovna umetnost).

Kljub resnemu raziskovanju je ostalo dovolj časa še za druge aktivnosti, ki so za uspešnost tabora prav tako pomembne. Orientacijski pohod, karaoke, kviz, športni dan, piknik, krst novincev, taborni ogenj. To so priložnosti za medsebojno spoznavanje, za nova prijateljstva, za zabavo. To so dogodki, ki ostanejo v spominu. To je mladost.

Zborovanje slovenskih geografov tokrat v Velenju

Zborovanje geografov je največja in najpomembnejša prireditvev za geografe v Sloveniji. Letos jo bo gostilo Velenje, saj so organizacijo 19. zborovanja slovenskih geografov prevzeli raziskovalci Inštituta za ekološke raziskave ERICo

Velenje.

Prireditvev bo trajala tri dni, od 21. do 23. oktobra. Predavanja, diskusije in okrogle mize, ki so jih organizatorji razdelili v več tematskih sklopov, bodo v Hotelu Paka, prvi večer pa bo udeležence na Velenjskem gradu sprejel župan Srečko Meh.

Slovenski geografi si bodo v času zborovanja ogledali mesto, Muzej premogovništva Slovenije, premogovniške ugreznine, Termoelektrarno Šoštanj, Gorenje, odlagališče odpadkov in centralno čistilno napravo, v soboto pa bodo lahko izbirali med dvema ekskurzijama. Ena jih bo popeljala v Zgornjo Savinjsko dolino, na drugi bodo podrobneje spoznali Šaleško dolino in njeno obrobje, udeleženci obeh pa bodo dan zaključili na Golteh.

Novi izobraževalni programi

Raziskovalci oddelka za izobraževanje in trajnostni razvoj, ki ga v inštitutu ERICo vodi mag. Emil Šterbenk, so za to šolsko leto v sodelovanju z Ministrstvom za okolje, prostor in energijo pripravili več novih izobraževalnih

programov na temo energetike. Programi so primerni za učence višjih razredov osnovnih šol, predvsem pa za dijake.

Udeleženci izobraževalnih programov bodo lahko izbirali med šestimi naslovi: Energija – globalno gibalno sveta, Energija v Sloveniji, Okoljski vplivi energetike, Energetska učinkovitost, Energetska načrtovanje, Obnovljivi viri energije.

Predavanja bodo lahko kombinirali z različnimi ogledi: Muzej premogovništva Slovenije v Velenju, ugrezninsko območje Šaleške doline, Termoelektrarna Šoštanj, OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki (sončni kolektorji), kmetija Flere v Letušu (pridobivanje elektrike iz bioplina), Centralna čistilna naprava Šoštanj (pridobivanje elektrike iz gniliščnega plina), Gornji Grad (ogrevanje z biomaso), mala hidroelektrarna v Grušovljah, Šolski center Velenje (racionalna raba energije), Hidroelektrarna Fala.

Poglavitna skupna cilja vseh teh programov sta spodbujanje učinkovite rabe energije ter spoznavanje možnosti in prednosti rabe obnovljivih virov energije.

Mojca Ževart

Odbor za kulturo vam ponuja

Razstava del Darije Cvikl

V razstavišču Barbara v upravni zgradbi Premogovnika Velenje bo do 20. oktobra na ogled razstava likovnih del Darije Cvikl. Mlada slikarka iz Celja, ki ustvarja pod mentorskim vodstvom akademskega slikarja Štefana Marflaka, je sicer po poklicu univerzitetna dipl. ekonomistka in zaposlena kot vodja marketinga. V našem razstavišču se predstavlja z akvareli, temperami in olji. Z javnim udejstvovanjem je začela šele leta 2000, vendar je v tem času nanizala sedem samostojnih razstav in sodelovala na šestih skupinskih razstavah, na različ-

nih ex-temporih po Sloveniji pa je prejela več nagrad in odkupnih nagrad.

Pridružite se tečajem

Odbor za kulturo bo do konca leta v razstavišču Barbara postavil še razstave domačih avtorjev iz Šaleške doline. Tisti, ki bi se likovnemu ustvarjanju radi prepustili sami, ste znova vabljeni v likovni tečaj pod vodstvom Darka Slavca. Razpisan bo tudi likovni tečaj za otroke. Za več informacij pokličite Robija Kožarja, 61-66, ali Stojana Špegla, 61-50.

Še naprej ste vabljeni v plesni tečaj in vaše prijave bo sprejela Mi-

lena Lah, 12-80.

Harmonikarski orkester Barbara je zelo dejaven, v svoje vrste pa harmonikarji vabijo nove člane. Če igrate frajtonarico in bi se radi pridružili skupini, pokličite Bojana Lajlarja, 62-71.

Če imate spretno roko in polno glavo ustvarjalnih idej, ste vabljeni v tečaj keramike in skulpture, ki ga bo v Topolšici v svojem ateljeju vodil Igor Bahor. Tečaj bo organiziran, če se vas bo prijavilo vsaj 10. Pokličite Stojana Špegla, 61-50.

Za vse, ki pa raje opazujete ustvarjalnost drugih, pa bodo v začetku oktobra na voljo gledališki abonmaji v sezoni 2004/05.

Delovno poletje harmonikarjev

Za člani Harmonikarskega orkestra Barbara je delovno poletje. Nastopili so na več prireditvah Premogovnika Velenje, na obeh poletnih konjeniških prireditvah, na smučarskih skakalnih tekmah za rudarsko svetilko in pokal Gorenja. Posebno doživetje pa je bil tudi zanje nastop na dobrodelni prireditvi 50 zvezd za otroke na mestnem stadionu. »To je bil gotovo slovenski mega koncert v organizacijskem smislu. Očarala sta nas velikost odra in tehnična oprema in ne vem, če bomo še kdaj nastopili v podobnih razmerah,« je povedal Bojan Lajlar.

V začetku septembra so nastopili tudi na MOS v Celju, tako na razstavnem prostoru HTZ IP kot na osrednjem zabaviščnem prostoru sejma. Tudi v septembru so bili znova osrednja privlačnost tradicionalnih rudarskih iger v Bad Bleibergu v Avstriji, kjer so znova prekosili vse tekmovalne eki-

pe in zmagali, poželi pa so velik aplavz tudi za svoj nastop. Navdušili so tudi gosta prireditve Koroškega deželnega glavarja Jorga Heiderja, s katerim so se skupaj pripeljali na prireditveni prostor (na sliki).

»V orkestru smo zelo delovni, redno vadimo, imamo nekaj novih članov, dopolnjujemo svoj repertoar, da bomo imeli večji izbor skladb za našo zgoščenko. Tečejo zadnje priprave za regi-

stracijo orkestra kot društva, s čimer nam bo marsikaj olajšano. Veseli smo, da smo zelo poznani in pogosto se dogaja, da moramo vabila na nastope zavrniti, saj se nam časovno pokrivajo. Redno smo tudi gostje različnih medijev, tako smo imeli pred kratkih enourno predstavitev na slovenjgraškem radiu,« je povedal Lajlar in hkrati v njihove vrste povabil vse tiste, ki igrajo frajtonarico in bi jih veselilo igranje v skupini.

Priložnosti za sodelovanje je veliko

Društvo inženirjev in tehnikov je 17. in 18. septembra organiziralo že 15. srečanje poslovnih partnerjev. Kot je povedal predsednik DIT mag. Marko Mavec, je namen vsakoletnega srečanja druženje z našimi dobavitelji in kupci v sproščenem vzdušju, kar pripomore k dobrim odnosom tudi v poslovnem smislu.

»Med udeleženci je nekaj tistih, s katerimi se srečujemo že 15 let. Vsako leto pa se jim pridruži nekaj novih poslovnih partnerjev in najbolj pomembno je, da je med njimi vedno več kupcev storitev in izdelkov poslovnega sistema«, je poudaril Mavec.

Udeleženci srečanja, bilo jih je okoli 100, so se v petek družili ob igranju golfa v Arboretumu Volčji potok, v soboto pa so se udeležili športnih iger.

V petek zvečer jih je na sprejemu v Muzeju premogovništva Slovenije, katerega podzemni del zbirk so si tudi ogledali, pozdravil in nagovoril direktor dr. Evgen Dervarič. Poudaril je razvojno usmeritev Premogovnika Velenje, ki temelji na dveh stebrih, pridobivanju premoga in prestrukturiranju dejavnosti.

»Letos bomo nakopali in prodali rekordnih 4,3 milijona ton premoga. Še večji uspeh pa je prav gotovo podpis dolgoročne pogodbe o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije, ki smo jo podpisali s Holdingom Slovenske elektrarne in Termoelektrarno Šoštanj.

Tako smo si zagotovili količine in ceno premoga, ki ga bomo v

naslednjih desetih letih pridobili in prodali za proizvodnjo električne energije. Na ta način smo si ustvarili garancijo za uresničevanje naših prvih treh strateških ciljev, za konkurenčnost, za varnost in za odgovoren odnos do okolja.

Naš drugi steber je prav tako pomemben kot prvi. Število delovnih mest, ki so povezana s procesom pridobivanja premoga, iz leta v leto upada. Tehnološki razvoj in posodabljanje delovnih procesov se tudi v premogovništvu kaže v manjšem obsegu fizičnega dela. Pridobiti nova, kvalitetna delovna mesta pa ni tako enostavno. Potrebna je ogromno dela, potrebno je razmišljanje izven okvirjev, na katere smo navajeni in v katerih se počutimo najbolj varne.

Zelo sem vesel, da se kažejo že konkretni rezultati naših naporov. Iskanje poslovnih partnerjev, ki v našem okolju vidijo poslovne priložnosti, smo pred kratkim uspešno realizirali, ko smo z BTC-jem podpisali pismo o nameri za izgradnjo Vodnega mesta Velenje na območju TRC Jezero, kjer je priložnosti za poslovno sodelovanje še veliko. Za

ideje o Pikinem mestu, o družinskem parku iščemo partnerje, ki bodo videli poslovne priložnosti v Šaleški dolini, v turizmu,« je med drugim dejal direktor in se ob koncu poslovnim partnerjem zahvalil za korektno sodelovanje. Osrednji dogodek sobotnega druženja je bil tradicionalni teniški turnir, mnogi pa so se preizkusili tudi v kartingu, lokostrelstvu, streljanju z lasersko puško, metanju pikada in ročnem nogometu. Vsaka panoga je prinesla zmagovalce. V golfu je neto zmagal Vlado Tomšič, bruto in zmagovalec turnirja pa je bil Drago Fabijan. V streljanju s puško je zmagal Matjaž Koželj, v pikadu pa Sašo Ovniček. V kartingu je bil najboljši Stane Mlakar, v lokostrelstvu Aleš Žavbi, v ročnem nogometu pa par Zdenko Lah Evgen Roškar.

Pri ženskah, ki so tenis igrale posamezno, je zmagala Nataša Železnikar, ki je v finalu premagala Mileno Krofl. Moški so tenis igrali v parih. Zmagala je dvojica Željko Vukelič Zlatko Roškar, pri čemer je Željko Vukelič zmagal že na tretjem DIT-ovem teniškem turnirju zapored.

Diana Janežič

45 let sodobnega Velenja

20. septembra je mesto Velenje praznovalo svoj občinski praznik v spomin na ta datum leta 1959, ko je bilo svečano odprto novo središče Velenja. Letošnje praznovanje se je dogajalo na Titovem trgu in tako je bil praznik približan vsem občanom in občankam. V kulturnem programu so nastopili člani Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, pevci Rudarskega okteta in mešanega pevskega zbora ŠCV, sopranistka Gordana Hleb, plesalci plesne šole Devžej in Plesnega teatra Velenje, učenci OŠ MPT, Zmago Štih in Boštjan Oder.

Oto Gradišnik je prejel plaketo MO Velenje.

Župan Srečko Meh je letos prvič pripravil sprejem za letošnje prvošolce, 307 jih je, nato pa podelil letošnja priznanja zaslužnim občanom.

Priznanje župana je prejela **Darinka Herman**, ki je bila od leta 1980 do letos zaposlena kot sekretarka v območnem odboru RK in se je zapisala humanosti in skrbi za ljudi. Plakete mestne občine Velenje so prejeli **Alojz Fidej**, plesni učitelj in ustanovitelj

plesne šole Step, ki letos praznuje 10 let delovanja, **Anton Skok** za delovanje na likovnem in izobraževalnem področju ter **Oto Gradišnik**, pobudnik, ustanovni član in vodja Rudarskega okteta, ki je letos praznoval 25-letnico delovanja.

Grbe Mestne občine Velenje pa so prejeli **dr. Franc Žerdin**, za svoje aktivno delovanje v Premogovniku Velenje, s čimer je pomembno zaznamoval razvoj slovenske energetike, gospodarstva, Šaleške doline in mesta Velenje, **Jožef Povše Engelbert** za vsestransko aktivno delo na področju izobraževa-

Grb MO Velenje za dr. Franca Žerdina

nja, športa, udarniškega dela ter v zadnjih letih pri vodenju Medobčinskega združenja borcev in udeležencev NOB ter **Bolnišnica Topolšica** za uspešno razvojno pot od prvega sanatorija za zdravljenje tuberkuloze do sodobne bolnišnice, ki se vse bolj uveljavlja tudi na preventivnem področju in ki zna prisluhniti bolnikom.

Diana Janežič

Hiša za družino rudarja Klavore

Na predlog uprave je bila sprejeta odločitev, da se Premogovnik Velenje pridruži vsedrjavni akciji za donacijo izgradnje montažnih hiš pomoči najbolj potrebnim družinam.

Konec avgusta so bili na obisku v Bovcu direktor kadrovskega splošnega področja Janko Lukner, predsednik sveta delavcev Pavle Župevc in predsednik sindikata Tomo Lipnik. Ogledali so si prizadeto območje v Bovcu ter se seznanili s predlogi občine Bovec za pomoč prizadetim družinam. Odločili so se, da bo Premogovnik Velenje novo hišo namenil upokojenemu rudarju Juliju Klavori, ki z družino zdaj biva v zelo narušeni hiši v centru Bovca, s svojo pokojnino pa preživlja pet članov družine, nezaposleno ženo, in tri otroke.

Njegova nova montažna hiša naj bi stala na robu

Bovca, kjer ima družina sicer ima manjše gospodarsko poslopje in redi ovce in koze.

1. septembra je bilo v Ljubljani podpisanih prvih osem tripartitnih donatorskih pogodb. Direktor Premogovnika Velenje dr. Evgen Dervarič in predsednik uprave Gorenja - Gorenje bo hišo opremilo - Franjo Bobinac sta podpisala pogodbo z Julijem Klavoro, generalni direktor Holdinga slovenskih elektrarn Drago Fabjan in direktor Soških elektrarn Vladimir Gabrijelčič pa sta podpisala pogodbo z družino Čopi.

Vsako pogodbo je v imenu države podpisal tudi okoljski minister Janez Kopač. Obljubil je, da se bodo družine lahko v nove hiše vselile že letos, donatorji pa so predvsem zadovoljni, ker so darovali sredstva konkretnim družinam z imeni in priimki.

Po potresu v Posočju so tudi v našem premogovniku stekle aktivnosti za pomoč prizadetim.

Imamo nov apartma Vijolica

Sindikat Premogovnika Velenje je od julija dalje bogatejši za nov apartma v Moravskih toplinah. Za lepo opremljen apartma z imenom Vijolica smo odšteli 14,5 milijona tolarjev. Apartma leži sredi novega naselja v eni od nizkopritličnih vrstnih hiš v obliki črke U. Na zunanji strani hiše je pred zelenico sončna terasa, ki jo lahko pokrijemo z velikim senčnikom.

Sindikat Premogovnika Velenje je od julija dalje bogatejši za nov apartma v Moravskih toplinah. Za lepo opremljen apartma z imenom Vijolica smo odšteli 14,5 milijona tolarjev. Apartma leži sredi novega naselja v eni od nizkopritličnih vrstnih hiš v obliki črke U. Na zunanji strani hiše je pred zelenico sončna terasa, ki jo lahko pokrijemo z velikim senčnikom.

Iz pokritega vhoda na nasprotni strani apartmaja pridemo v predprostor, od tu pa v kopalnico in kuhinjo z jedilnim kotom. V kuhinji je kuhališče s steklokeramično ploščo in dva hladilnika z manjšim zamrzovalnim delom. V mansardi sta večja soba s tremi posteljami in manjša otroška soba s posteljama v nadstropju.

Za zadovoljitev potreb naših članov bi potrebovali veliko več lastnih kapacitet, kot pa jih imamo. To je deveti apartma; po trije so v Moravskih toplinah in Banovcih, dva v Čatežkih toplinah in eden na Rogli.

V izvršilnem odboru sindikata Premogovnika Velenje smo se odločili, da bomo prenovili pravilnik o koriščenju počitniških kapacitet. Člane, ki jih zanima, kakšen bo prenovljeni pravilnik, vabimo, da s svojimi predlogi so-

delujejo pri njegovi prenovi. Ob tem bo zagotovo tekla razprava o točkovanju za izbor kandidatov in cenovni politiki oddaje apartmajev.

Zaradi zelo dobre, domala 100 odstotne zasedenosti apartmajev povišanje cen najema ne bo potrebno. Bo pa treba rešiti problem enakih cen v sicer po vsebini domala enaki ponudbi v po treh apartmajih v Moravskih toplinah in Banovcih, ki pa se med seboj vendarle razlikujejo.

Razpis za koriščenje prostih kapacitet v prvi polovici prihodnjega leta bo objavljen takoj po prenovi že omenjenega pravilnika. Trenutno so do konca jesenskih počitnic zasedeni vsi apartmaji razen apartmaja na Rogli. Tam

je sredi septembra pod hotelom ob apartmajskem naselju pričelo obratovati adrenalinsko zimsko letno sankališče Zlodejevo s strmimi zavoji in skoki, ki nudijo nepozabno doživetje v osrčju pohorskih gozdov. Sankališče obratuje vsak dan od 10. do 16. ure. Zakaj si torej ne bi privoščili nekaj dni oddiha v miru in v jesensko obarvanem okolju pohorskih gozdov v komfortno opremljenem apartmaju za največ štiri osebe!

Če bo padla še kakšna kaplja dežja, se bomo pri sosedih lahko hvalili z bogato gobjo bero. Napotnice lahko dvignete v tajništvu sindikata tudi samo za vikende.

Tomo Lipnik

Rudarski muzej tudi v Zabukovici

Takole so se postavili uniformirani zabukoviški rudarji in štirje velenjski rudarski upokojenci, ki po zaprtju zabukoviškega premogovnika še vedno ohranjajo stike in so se 20. avgusta udeležili osrednje proslave krajevnega praznika.

Ob tej priložnosti so v Migojnicah odprli tudi rudarski muzej, v katerem so na ogled rudarska oprema, pripomočki in orodja.

Mladi dobili novo igrišče z umetno travo

»To je bila investicija, ki smo si jo v NK Rudar želeli že dalj časa. Z njo se bistveno izboljšujejo razmere za treniranje predvsem mlajših selekcij, dolgoročno pa bomo zmanjšali tudi stroške kluba, saj smo mlade nogometaše do sedaj na treninge in tekme vozili v Mozirje,« je povedal predsednik NK Rudar **Janko Lukner**.

Investicija je vredna 84 milijonov tolarjev. Po 30 milijonov sta prispevala Nogometna zveza Slovenije s pomočjo UEFA in proračun mestne občine Velenje,

Mladi nogometaši bodo odslej trenirali in igrali tudi na umetni travi.

9,4 milijona ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije ter 14,6 milijona NK Rudar z glavnim sponzorjem Premogovnikom Velenje.

Glavni izvajalec del je bil HTZ IP, d.o.o., s podizvajalci: podjetjem 3T, ki je dobavilo travo in poskrbelo za njeno polaganje, ter podjetji Cigrad, Andrejc in Kovinarstvo Sovič.

»Ob tehničnem prevzemu objekta so strokovnjaki NZS in UEFA izrekli vsa priznanja za kvalitet-

no opravljeno delo, zame pa je še pomembneje, da so s kvaliteto igrišča zadovoljni tudi nogometaši. Za uspešno opravljena gradbena in druga dela pri izgradnji igrišča ter za sodelovanje pri izvedbi projekta se zahvaljujem vsem, ki so prispevali svoj delež, posebej pa Hermanu Arliču, ki je bil predsednik kluba, ko smo s projektom začeli, in ki je tudi ves čas aktivno sodeloval pri izgradnji kot predstavnik kluba,« je še dejal Lukner.

Odrptje novega igrišča seveda ne bi bilo pravo, če bi

Ob pomoči mladega nogometaša so otvoritveni trak prerezali predstavniki glavnih investitorjev – Karlo Emeršič za NZS, dr. Evgen Dervarič za Premogovnik Velenje in Srečko Meh za mestno občino Velenje (od desne).

umetne trave, ki je najsodobnejša in zelo kvalitetna, ne preizkusili mladi nogometaši. Člani mladih selekcij U10 in U12 iz Šoštanja, Trbovelj, Mozirja, Ptuja in Velenja so odigrali turnir in tako najlepše predali objekt namenu.

Diana Janežič

Letos mineva 56 let od ustanovitve NK Rudar. Vsa ta leta so se vodilni ljudje v klubu zavedali, da je za treniranje in tekmovanja treba zagotavljati ustrezne razmere. Potem ko je Rudar v prvih sedmih letih delovanja zamenjal tri lokacije, je bil 3. julija 1955 slovesno predan v uporabo stadion ob jezeru in od takrat si je na njem več kot 2500 mladih s športom krepilo svoje telo in duha ter si ob zmagah in porazih nabiralo življenjske izkušnje.

Leta 1975 so bile zgrajene nove garderobe, leta 1995 je bila temeljito obnovljena igralna površina in zgraje-

ne pokrite tribune, ob 50. obletnici kluba pa je dobil stadion še razsvetlavo.

Z dograditvijo pomožnega igrišča in s položitvijo umetne trave so v NK Rudar zaokrožili izgradnjo infrastrukture, ki jo potrebuje nogometni klub. Športni park ob jezeru je zdaj s sodobnim glavnim stadionom ter z dvema pomožnima igriščema najlepši tovrstni objekt v državi, kjer imata domicil nogometni in atletski klub, kvalitetno vadbo pa omogoča še številnim drugim športnim kolektivom in je primeren tudi za igranje velikih tekmovanj.

230 članov nogometnega kluba Rudar, trenerjev in nogometašev, se je v petek, 20. avgusta, razveselilo nove pridobitve v sklopu stadiona ob jezeru. Namenu je bilo predano novo pomožno igrišče, obloženo z umetno travo.

S srebrno medaljo si ne morem kupiti kruha

Letošnje evropsko prvenstvo v rokometu, ki ga je gostila Slovenija, je v orbito športnih zvezd izstrelilo Vida Kavtičnika. Kasnejša huda poškodba kolena in neverjetno hitra rehabilitacija sta ga naredili še popularnejšega. Slaven je, tega se zaveda, toda športni kruh je trdo zaslužen in že jutri ga morda ni več.

Rudar: »Ali je rokomet nevaren šport? Gledalci namreč slutimo zelo grobo igro med rokometišči.«

Kavtičnik: »Da, je. Pri rokometu je veliko kontaktov s soigralci. Včasih je bil rokomet bolj počasen, danes pa je to zelo hitra, dinamična igra. Pri tem trpijo sklepi rokometišev in, kot sem že rekel, več je dotikov, udarcev. Možnost za poškodbe je večja, vendar če si dobro pripravljen, lahko to možnost zmanjšaš.

Igralci smo na te udarce tudi navajeni, saj se pripravljamo na takšno igro, znamo udarce ublažiti, v žaru igre pa marsikakšnega udarca niti ne čutimo ali vsaj ne tako hudo, kot je morda videti. Največ pa seveda prinesejo izkušnje, ko se na tekmah učiš izmikati udarcem.«

Rudar: »Zdaj govoriva z vidika vašega nasprotnika. Gotovo pa tudi vi ne morete zmagati z nežno in čisto pošteno igro!«

Kavtičnik: »Ja, grobi smo oboji, vendar je treba nasprotnika ustaviti na pravilen način oziroma po pravilih ali v očeh sodnika še dovoljenega. Je pa res v rokometu dovoljeno več kot včasih. Kazni – rdeč karton ali izključitev za 2 minuti – so slabe za ekipo, zato si jih nihče ne želi.

Je pa težko vedno igrati po pravilih oziroma lahko imajo sodniki različne kriterije, odvisno je tudi od tega, koliko imajo izkušenj. K poškodbam lahko prispevajo tudi sodniki s slabim kriterijem oziroma tako, da ne sankcionirajo grobe igre.«

Rudar: »Nekatere reprezentance slovijo po grobi igri, pa tudi igralce imajo zelo močne in težke!«

Kavtičnik: »Takšni igralci so počasni, neokretni, zato se jim da zoperstaviti s hitrostjo, dinamičnostjo. So pa, seveda, lažji in manjši igralci prizadeti proti tem igralcem v obrambi. A menim, da so hitri in okretni igralci v prednosti. Takšne vrste igralec sem tudi sam, torej stavim na hitrost, gibčnost.«

Rudar: »Kako se izogniti poškodbam v športu ali jih ublažiti, zmanjšati?«

Kavtičnik: »Izogniti se jim ne da, k zmanjšanju pa prispevajo kondicija, treningi, skrb za rehabilitacijo telesa, masaže, dobra pripravljenost... Če pa narediš napačen gib, kot sem ga jaz in si poškodoval koleno... Tega se skoraj ne da preprečiti.

V sanacijo poškodbe sem vložil veliko truda in energije. Hudo poškodbo kolena sem saniral v treh mesecih in pol in rekli so, da sem medicinski čudež. Jaz v to ne verjamem. V prvi vrsti se moram za

Vid Kavtičnik

ozdravitev zahvaliti družini, predvsem očetu, ki mi je ves čas stal ob strani in poskrbel za najboljšo medicinsko oskrbo in storitve. Res je tudi, da sem imel odličnega zdravnika, ki me je operiral, nato so me v Šmarjeških toplicah in Novi Gorici uspešno zdravili. Ob vseh teh posegih in rehabilitaciji pa sem moral ogromno delati tudi sam. Torej je splet vsega tega pomagal do moje ozdravitve.«

Rudar: »Kako sicer skrbite za svoje zdravje, počutje?«

Kavtičnik: »Biti aktiven športnik je stil življenja in temu je vse podrejeno. Treninge imam v sezoni dva krat na dan, potem so tu tekme. Zato imam prostega časa zelo malo oziroma ga porabim za počitek, regeneracijo po napornih tekmah, za premagovanje krize utrujenosti in dvig forme. Če se počutim dobro, če nisem utrujen, lahko počnem še kaj po svoji volji.

Moje življenje je pač podrejeno temu, da sem v dobri formi, tako psihični kot fizični, da sem spočit in da mi gre dobro tako na treningih kot na tekmah. Slabo počutje in utrujenost dajeta tudi več možnosti za poškodbe.«

Rudar: »Letos ste v svoji karieri doživeli dva vrhunca, drugo mesto na evropskem prvenstvu in

uvrstitev na olimpijske igre. Kako ju komentirate?»

Kavtičnik: »Vesel sem, da sem se uvrstil v reprezentančno ekipo za olimpijske igre. Z igro, ki sem jo prikazal in glede na omenjeno poškodbo, sem zadovoljen, vem pa, da bi lahko bilo bolje.

Z igro celotne reprezentance pa, seveda, ne moremo biti zadovoljni in smo bili igralci zelo razočarani. Vendar lahko na stvar pogledamo tudi drugače. Dovolj smo naredili že s tem, da smo se uvrstili na olimpijske igre. Nanje niso prišle mnoge druge, bolj močne reprezentance in iz večjih držav.

Morda so bila pričakovanja naših navijačev po osvojitvi drugega mesta na evropskem prvenstvu prevelika. Lansko sezono smo v rokometu dosegli ogromno. Že omenjeno drugo mesto, Celje je zmagalo v ligi prvakov, Gorenje je prišlo v polfinale...

Sezona je bila delovna in uspešna, sploh če upoštevamo, da so mnoge rokometase pestile poškodbe, da so kar štirje postali očetje. Vedeti je treba, da je športna kariera sestavljena iz vzponov in padcev, da igralec ne more povsem ločiti športnega in privatnega življenja, da je včasih treba imeti tudi malo športne sreče.

Verjamem v slovensko rokometno reprezentanco, dobri igralci smo, kar smo letos že dokazali.«

Rudar: »Se da živeti od rokomet?»

Kavtičnik: »Rokomet je trenutno v Sloveniji popu-

laren in zanj so pri nas tudi dobre razmere, saj je v primerjavi, na primer, z nogometom in košarko, za sponzorje cenejši. Po mojem mnenju je tudi ekipni šport, v katerem smo Slovenci dosegli največ.

Od rokometu pa je težko živeti. Če si v vrhu, bi se morda dalo zaslužiti za sprotne boljše življenje. Da pa bi igral v 'špici' nekaj sezon in s tem zaslužil za preostanek življenja, to pa se v rokometu ne da.

Po poklicu sem elektrotehnik energetik. Vendar se v tem poklicu ne vidim. Dokler bom aktiven rokometas, bo šport moj poklic in življenje. Imam pa status študenta in seveda sem pripravljen tudi na študij, če ne bi mogel več igrati rokometu. Študij lahko počaka, kariera športnika pač ne!«

Rudar: »Kako dolg pa je staž rokometasev?»

Kavtičnik: »Starostna meja aktivnih rokometasev se je nekoliko dvignila in je sedaj okoli 37., 38. leta, nekateri pa so stari že tudi prek 40 let. To je zame še daleč, ko bom na sredini 30. let, mislim, da bo čas, da se poslovim. Upam, da se bom poslovil v lep luči in da bom do takrat v dobri formi.«

Rudar: »Kaj se vam zdi nevarno v življenju?»

Kavtičnik (premislek): »V bistvu samo to, da bi delal nekaj, česar nimam rad. Potem postaneš 'čuden', jezen na ves svet, lahko izgubiš prijatelje. Tega res ne bi želel. Zaenkrat delam to, kar imam rad in upam, da bo tako še naprej.«

Diana Janežič

Nanovo oblikujemo enote CZ

Preprečiti jih skorajda ne moremo, lahko pa marsikaj storimo za odpravljanje njihovih posledic. V mislih imamo oblikovanje in usposabljanje enot civilne zaščite.

»Pa ne že spet! Mar nismo teh neumnosti preživeli v nekem drugem času,« je bil eden od komentarjev, ko smo v Premogovniku začeli razmišljati o nujni nadgradnji obstoječega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Na žalost ni tako preprosto. Pojava izjemnih dogodkov, v katerih so lahko prizadeti ljudje in materialne dobrine, ne moremo enačiti s spremenjeno družbeno ureditvijo; ti prihajajo praviloma brez napovedi s pogosto pogubnimi posledicami, v katerih neorganizirani posamezniki nimamo možnosti.

Kakor koli, teh nalog se moramo lotiti, če nam je prav ali ne. V naslednjih tednih bo približno sto naših delavk in delavcev dobilo evidenčne liste s sklepi o razporeditvi v enote civilne zaščite.

Pri oblikovanju enot smo upoštevali pogoje, da pripadniki praviloma niso starejši od štirideset let, a tudi ne premladi, s premajhnimi otroki. Načeloma smo poskušali izločiti delavce, ki delajo na jamskih deloviščih in tiste na večizmenskem delu. V eno-

te civilne zaščite smo poskušali vključiti predvsem delavce s stalnim bivališčem v Velenju in najbližji okolici, od koder lahko zagotavljamo najzanesljivejši prevoz. Poleg tega naj bi angažirali predvsem delavce iz Premogovnika in HTZ IP; slednje le izmed tistih, ki nimajo omejitev zaradi zdravstvenih razlogov.

Postopek oblikovanja enot civilne zaščite bo v nadaljevanju obsegal preverjanje morebitnih zadržkov pri imenovanju pripadnikov, zatem pa njihovo postopno usposabljanje, ki bo po dogovoru z upravo Premogovnika časovno potekalo izključno v okviru uresničevanja rednih delovnih obveznosti. Skratka, vse aktivnosti v zvezi s tem načrtujemo na način, ki bodo kar se da prijazni do nosilcev nalog na tem področju.

Gre torej za formiranje enot, ki jih najraje ne bi nikoli aktivirali, vendar si ne moremo privoščiti razkošnega upanja, da zmoremo tudi brez njih. Nesreče večjega obsega tudi v neposredni okolici pač dovolj glasno opozarjajo na nujnost naše pripravljenosti za posredovanje v izjemnih razmerah.

Bojan Ograjenšek

Podnebne razmere, katerim smo priče v zadnjih letih, nas opozarjajo, da jim nismo kos. K sreči živimo v tistem zemeljskem pasu, v katerem nam je v primerjavi z drugimi še marsikaj prizaneseno. Toda naravne in druge nesreče večjega obsega se dogajajo tukaj in zdaj. Tega ni mogoče spre-gledati.

Potovanja in venska tromboza

V zadnjem desetletju ljudje vse več potujemo. Prelevili smo se v turiste, popotnike in iskalce novih doživetij. Kraji, ki so bili do nedavna še skoraj nedosegljivi, so z razvojem prometa postali naenkrat blizu.

Ta blizu pa je v resnici pogosto povezan s številnimi urami sedenja v avtomobilih, avtobusih, avionih, vlakih ali čakalnicah. Vsaka stvar ima svojo ceno, tudi potovanja. Pa ne le v denarju, pogosto lahko plačamo tudi z zdravjem. Ne mislim na »banalne« driske ali eksotična obolenja, ne na SARS ali tifus; plačamo lahko z razvojem venske tromboze in vsemi njenimi posledicami. Tudi s smrtjo.

Venska tromboza je v osnovi nastanek krvnega strdka, ki lahko povzroči delno ali popolno zaporo globoke vene. Zaradi pokončne drže, anatomskih razmer in fizikalnih zakonitosti so najpogostejše prizadete vene nog.

Že leta 1856 je nemški patolog Virchow opisal strjevanje krvi in vzroke, ki pripeljejo do bolezni. Kriv je upočasnen ali oviran pretok krvi v žili, poškodba njene stene in spremembe v sestavinah krvi.

Prav zastoj krvi je najpomembnejši dejavnik za nastanek venske tromboze. Upočasnen pretok v venah pospeši strjevanje krvi. Počasi nastane strdek, ki zamaši svetlino vene. Za normalno praznjenje ven na nogah potrebujemo aktivno gibanje mišic, skozi katere vene tečejo. Ob mirovanju ni pritiska na žilno steno, fenomen izstiskanja je odsoten in odtok venske krvi je upočasnen. Ob daljšem sedenju ali stajanju na mestu se hitrost pretoka krvi v venah nog zmanjša kar za dve tretjini.

Žile so krvna avtocesta

Anatomski venski sistem nog sestavljajo povrhnje, globoke ter perforantne vene, ki povezujejo površinski in globinski venski sistem. Venski sistem je pomemben regulator dotoka krvi v srce. Zanj je značilen nizek pritisk ter velika zmogljivost. Hkra-

ti je največji rezervoar krvi. Vene izven prsnega koša vsebujejo kar 60 odstotkov vse krvi, medtem ko jo je v arterijah le slabih 15 odstotkov.

Cirkulacija v venskem sistemu je odvisna od strukture venske stene, stanja zaklopk in zunanjih dejavnikov. Pretok in odtok krvi sta odvisna zlasti od delovanja mišične črpalke. Najpomembnejše vlogo igrajo golenske mišice, ki s krčenjem in popuščanjem aktivno širijo in stiskajo vene, ki potekajo med njimi in skozi nje. Steno večjih ven sestavlja posebna prožna mreža iz mišičnih in vezivnih vlaken. Pomembno funkcijo igrajo zaklopke, ki delujejo kot ventili in omogočajo pretakanje venske krvi iz spodnjih okončin k srcu.

Znaki venske tromboze so zelo različni. Odvisni so od stopnje razvoja bolezni in mesta obolenja. Samo delna zapora žile je lahko dolgo časa nema in bolnik nima prav nič težav. Ko strdek v celoti zamaši večjo veno, se pojavi oteklina obolelega uda. Koža postane toplejša, včasih nekoliko temnejša, iz podkožja pa lahko presejajo podkožne vene.

Javi se neprijeten občutek napetosti, teže in tope bolečine, ki se poveča, kadar bolnik hodi. Tromboza ven sama po sebi ni življenj-

sko nevarna, še posebno, če jo zgodaj zaznamo in ustrezno zdravimo. Zelo nevarni pa so njeni zapleti, ki lahko ogrozijo bolnikovo življenje. V veni nastali strdek se lahko odtrga in prične potovati. Po venah tišči navzgor proti desni strani srca, od tam pa v pljuča, kjer lahko zamaši večjo ali manjšo vejo pljučne arterije.

Razvije se slika pljučne embolije. Doživi jo vsak četrti bolnik z vensko trombozo. Teža obolenja je odvisna od velikosti strdka. Kadar strdek zamaši veliko vejo pljučne arterije, lahko bolnik umre kljub zdravljenju. Večina pljučnih embolij je na srečo manjših in jih lahko z ustreznim pravočasnim zdravljenjem dobro obvladamo.

Gibati je treba tudi, ko sedimo

Pljučna embolija praviloma nastopi nenadoma. Bolniku nenadoma primanjkuje zraka. Ob težki sapi se včasih pojavi tudi bolečina v prsih, srce pa mu utripa močno in hitro. Pri najhujših oblikah, ko se zamaši večja pljučna arterija, je bolnik močno prizadet, pogosto se razvije tudi šok.

Sicer pa je venska tromboza razmeroma redka bolezen. Med

1000 prebivalci letno prizade ne enega do dva. Starejši ljudje so bistveno bolj ogroženi. Pri 20-letnikih je tveganje za nastanek venske tromboze manjše kot 1/10.000, pri 75-letnikih se tveganje poveča na 1/1000.

Največje tveganje za nastanek venske tromboze imajo ljudje z zvečano nagnjenostjo k nastanku tromboze. V to skupino sodijo osebe, ki so že prebolele vensko trombozo, osebe, pri katerih se venska tromboza pojavlja v družini, bolniki z rakavimi boleznimi, osebe, ki so utrpeli poškodbe nog in osebe, ki so bile pred kratkim operirane.

Tveganje za nastanek venske tromboze je zvečano tudi pri ženskah, ki uporabljajo hormonsko kontracepcijo ali hormonsko nadomestno zdravljenje. Bolj so ogrožene tudi nosečnice in ženske, ki so pred kratkim rodile. V skupino bolj ogroženih sodijo še debeli ljudje in osebe s krčnimi žilami.

Pomemben in močan dejavnik tveganja za nastanek venske tromboze pa je tudi dolgotrajno potovanje s sodobnimi prevoznimi sredstvi. Večurno nepremično sedenje pri potovanju z letalom, vlakom in avtomobilom ter pomanjkanje prostora za gibanje lahko tudi pri povsem zdravih osebah poveča tveganje za nastanek venske tromboze.

Že leta 1954 so prvič opisali povezavo med nastankom venske tromboze in potovanji oziroma z letalskim poletom. Med 15 ur trajajočim poletom je vensko trombozo doživel zdravnik. Veliko bolj je bila odmevna novica, v kateri je bil "glavni igralec" znana osebnost.

Med dolgotrajnimi potovanji je ameriški predsednik Richard M. Nixon utrpel vensko trombozo kar dvakrat. Prvič se je tromboza razvila med potovanji v letu

1965. Drugič je zbolel v letu 1974 med dolgotrajnim potovanjem po Evropi, Bližnjem Vzhodu in Sovjetski zvezi. Bolezen se je celo zapletla s pljučno embolijo. Zaradi daljšega bolnišničnega zdravljenja ni mogel pričati v znameniti aferi Watergate.

Naj nam naših namer in želje po potovanju in osvajanju neznanih delov sveta ne zmoti bojazen pred vensko trombozo.

Kljub nevarnosti, ki nam ob daljših potovanjih grozi, ne bomo opustili želja, spreminjali ciljev in odslej ostajali le doma. Poznati moramo nevarnost, poznati bolezen, vzroke, ki do nje pripeljejo, predvsem pa moramo storiti vse, da bolezen preprečimo.

Največ lahko storimo z rednim gibanjem, z ustreznim prehrano in sproščenim življenjem. Če imamo slučajno že razvite krčne žile, bomo uporabljali zdravila ter ustrezne kompresijske nogavice.

Kadar potujemo z avtomobilom sami, si bomo po uri ali pol vožnje privoščili krajši postanek. Sprehodili se bomo, dobro potelovadili, napravili raztezalne vaje ter poskrbeli za dobro prekrvavljenost mišic nog.

Nekoliko težje je takrat, kadar potujemo v skupini in smo utesnjeni med sedeže avtobusa ali letala. Vendar je mogoče ob volji in iznajdljivosti tudi v takšnih razmerah izvajati številne vaje. Krožimo lahko s stopali, se odrivamo od tal, napenjamo mišice krač in stegen. In to ponavljamo in ponavljamo.

Sprehodimo se lahko med sedeži do stranišča, širši del pohodne površine pa uporabimo kot vadbeni prostor in malo potelovadimo. Ob postankih avtobusa ali čakanju na letališču izkoristimo čas za gibanje.

Napravimo nekaj metrov intenzivne hoje, nekaj predklonov, počepov, poženimo kri po zastanih

mišicah. Posebej pa moramo paziti, da bomo uživali dovolj tekočin. Ob dehidraciji je pretok krvi hudo moten, razvoj morebitne tromboze pa hitrejši.

Pred odhodom na daljše potovanje ne bo odveč, da zaužijemo tabletko aspirina. Če sodimo v skupino ogroženih bolnikov, bomo pred potovanjem poskrbeli za ustrezno zaščito v obliki injekcije, ki preprečuje strjevanje krvi. Predvsem pa se moramo zavedati, da tudi za vensko trombozo velja prepoved telesne neaktivnosti.

Aktivno krčenje mišičja nog bo poživilo pretok prek ven, izboljšalo odtok krvi iz spodnjih okončin, preprečilo razvoj tromboze in ugodno vplivalo na naše splošno počutje.

**prim. Janez Poles,
dr. med.-internist**

Čestitka

Ob letošnjih občinskih praznikih Mestne občine Velenje in občine Šoštanj sta dr. Janez Poles, direktor Bolnišnice Topolšica, in Bolnišnica Topolšica prejela dve veliki priznanji za svoje delo.

Dr. Janez Poles je postal častni občan Šoštanja, Bolnišnica Topolšica pa je prejela grb Mestne občine Velenje.

Obema iskrene čestitke! Bralci redne rubrike Zdravje, ki v Rudarju izhaja že od leta 1996 in jo ustvarja s svojimi prispevki dr. Janez Poles in občasno njegovim poklicnim kolegi, smo prepričani, da sta priznanji prišli v prave roke.

Uredništvo

Spoznajmo Japonsko (2)

V letih 2002 in 2003 je domačinka dr. Marta Svetina s svojo hčerko za eno leto zamenjala Slovenijo za Japonsko. Tam je delala na Univerzi v Tokiju v okviru znanstvene izmenjave med Republiko Slovenijo in Državo Japonsko. Predstavljamo vam njene japonske izkušnje, ki jih je nanižala sistematično po poglavjih, bogato pa opremila tudi s slikami.

Podnebje

Zaradi razpotegnjene lege v smeri S-J je tudi podnebje na Japonskem zelo različno, od zmernega na severnem otoku Hokajdo do tropskega na južnem otoku Okinava. Letne čase pa imajo precej podobne kot pri nas.

Pomlad ali HARU se začne marca, ko prične cveteti drevje in postanejo dnevi toplejši. Najprej cvetijo slive, nato breskve in na koncu znamenite japonske češnje. Takrat vsi na Japonskem spremljajo vremensko napoved, kjer do ure natančno napovedo pričetek cvetenja češenj v vsakem mestu. V tem času se pod češnjami vrstijo v čast cvetenja zabave, ki jim pravijo OHANAMI. To je največji praznik na Japonskem, za naše pojme sicer precej nerazumljiv. Vendar se ga splača doživeti in opazovati Japonce, kako uživajo.

Pomladi sledi poletje ali NATSU, ki traja od maja do septembra. Zgodnje poletje je zelo toplo in sončno, nato pa se prične deževno obdobje, ki traja kar do avgusta. Poleti je na Japonskem izredno soparno. Mnogokrat so tajfuni. Zame je bilo poletje zelo naporno, ker je čisto drugačno kot pri nas, predvsem pa zato, ker zaposleni ne poznajo poletnega dopusta, kot je običajen v Sloveniji. Vzamejo si le nekaj dni prosto in to je vse.

Jesen ali AKI se prične septembra in traja do novembra. Takrat je podnebje toplo in bolj suho. V tem času dobi pokrajina čudovito barvo. Prebivalci poberejo pridelke in to je čas zabav ali tradicionalnih festivalov, po naše bi rekli »veselic«.

Zimi rečejo FUYU in traja od novembra do marca; takrat pihajo iz Sibirije in Mongolije hladni vetrovi. V Tokiju so temperature tik nad ničlo in dnevi so jasni. Na

Japonske češnje samo cvetijo, rodijo pa ne.

severu Japonske je sneg, podobno kot pri nas ali celo več.

V Saporu na otoku Hokajdo poteka najslavnejši snežni festival na svetu. Bajje imajo tam celo ogrete pločnike, da ne zmrzuje. Tam sem bila le poleti, tako da tega nisem preverila. Je pa Saporu lepo mesto in pokrajina precej spominja na Slovenijo.

Rastline in živali

Na Japonskem imajo kar okoli 6.000 značilnih rastlin. Mnoge med njimi imajo simboličen pomen, kot npr. češnjevi cvetovi, ki jim pravijo SAKURA. Predstavlja jo minljivost in trenutno lepoto življenja, medtem ko bor na Japonskem predstavlja dolgost in stalnost.

Japonska prehrana vsebuje poleg rib in riža tudi številna zelišča in listno zelenjavo.

Rastline so vplivale tudi na razvoj in oblikovanje njihove umetnosti. Tako z Japonske poznamo znamenito IKEBANO; to je dekoracija cvetočih rož in drugega naravnega materiala. Rastline upodabljajo v umetnosti na keramiki in tekstilu, iz njih pa izdelujejo

celo zelo značilen japonski papir - WASHI, pa tudi oblačila, različna orodja, zdravila, ip.

Na Japonskem je edinstven tudi živalski svet, med njimi recimo žolne, fazani, kačji pastirji, raki, morski psi, kače, plazilci in morski sesalci.

Zanimivo je, da imajo pri njih zelo velik pomen ptice, kar po svoje ni čudno, saj so najbolj razširjena živalska vrsta tod. Posebej so zanimivi vrani, ki jih je v velikih mestih izredno veliko in živijo v parkih in na strehah. Njihovo glasno oglašanje je včasih že prav nadležno.

Na Japonskem obstaja le 118 vrst divjih sesalcev, med njimi je največ malih sesalcev. Medvedi, jeleni, divji prašiči, netopirji, opice, rakuni so že redkost. Drži pa, da so Japonci zelo blizu naravi in jo izredno občudujejo, tudi v najbolj drobnih stvareh.

Prebivalci

Kljub temu da Japonska ni velika po površini, pa je kar deveta na svetu po številu prebivalcev, ki jih ima 130 milijonov. To pomeni, da je s 350 prebivalci na

km² najgosteje naseljena dežela na svetu. Podatek je še bolj pomenljiv, če poznamo dejstvo, da je pretežni del pokrajine nepripraven za življenje. Zato večina ljudi živi na otoku Honšu, na njegovem južnem delu ob Sado morju - to je od Tokija do Hirošime. Širši predel Tokija ima kar 30 milijonov prebivalcev in velja za eno največjih velemest na svetu.

Izvor Japoncev je azijski, na otok so se naselili iz notranjosti Azije in se pridružili tukaj živčim otoškim pacifiškim prebivalcem. Kasneje so Kitajci in Korejci močno vplivali na jezik in kulturni razvoj dežele. Je pa zanimivo, da ima vsaka pokrajina na Japonskem in celo vsako mesto popolnoma svoje navade, običaje in hrano.

Nataliteta tudi pri njih pada. Nekoliko več je žensk kot moških, kljub temu da se rodi več moških. Med prebivalci prevladuje starostna skupina od 50 do 59 let.

Na splošno so majhne postave, drobni, črnih vranjevih las, ki so ravni in štrnasti, kožo imajo rahlo rumenkasto obarvano, zaradi česar so tudi precej zakompleksani, predvsem ženske. Verjetno so vam poznane GEJŠE z obrazi, ki si jih belijo, in izrazito drobnimi usti, ki si jih z barvo pomanjšajo.

Obraz Japonca je ploščat, oči niso udrte kot naše, nos imajo majhen in običajno precej kratak, velika usta in zelo velike bele zobe, ki so navadno zelo nepravilno raščeni. Le redko vidiš Japonca, ki nosi brado ali brke. Mladina si pogosto barva lase, tako da so mladi večinoma pobarvani na svetlo ali s prameni. Sicer pa vedno nosijo klobuke, da se zaščitijo pred soncem. Bolezni raka na koži sploh ne poznajo, ker se tako varujejo sonca. Med ženskami je zelo popularna

Edina ohranjena zgradba po eksploziji atomske bombe v Hirošimi

lepotna operacija oči v evropske ali povečevanje nosu. Sicer pa ženske uporabljajo vrsto kozmetičnih pripomočkov, da si oblikujejo oči po evropsko. Zanimivo je, da je med mladimi japonskimi fanti veliko takšnih, ki so zaradi uporabe ličil že bolj podobni ženskam kot svojemu spolu.

Moje izkušnje z Japonci so predvsem dobre, zato jih lahko ocenim kot enega najbolj spoštljivih in prijaznih narodov.

Država

Imajo demokratični režim in vsi odrasli imajo pravico voliti in sodelovati na regionalnih volitvah. Imajo dve skupščini, poslance in svetovalce. Vsak zakon mora skozi obe skupščini.

Vlada jim demokratična liberalna stranka s predsednikom Koizumijem, ki je med Japonci zelo priljubljen. Japonska je tipično moška država, le malo je žensk v politiki.

To ni čudno, saj so ženske vzgojene v smislu poslušnosti moškimi. To se odraža povsod, predvsem pa v službi.

Med drugo svetovno vojno so bi-

li Japonci na strani Nemčije, zato je ljudstvo med vojno zelo trpelo pomanjkanje in mesta so bila neprestano bombardirana. Takrat so se ljudje preselili na podeželje, da so lahko preživeli. Za konec vojne je aliansa odvrгла na Japonsko tudi prvi dve atomski bombi; najprej na Hirošimo in nato še na Nagasaki.

Najkrutejše je dejstvo, da so zavezniki celo vojno prizanašali z bombardiranjem petim japonskim mestom (tudi Kyotu) samo zato, da so kasneje lahko ločeno preučevali razlike med posledicami eksplozije atomske bombe in klasičnih bomb.

Po vojni so prav zato Japoncem tudi izdatno pomagali. Japonci se teh dogodkov neradi spominjajo, še vedno pa živé priče te grozote. Zgodba je zelo pretresljiva, še posebej za nas, ki nismo bili prizadeti. Obisk A-bomb muzeja v Hirošimi priporočam vsakomur, ki pride na Japonsko.

Japonska intenzivno pomaga pri razvoju nerazvitih držav in je največji svetovni donator pomoči.

**dr. Marta Svetina, raziskovalka
ERICo Velenje**

Gostitelji smo pobirali prva mesta

V soboto, 28. avgusta, so v TRC Jezero potekale 1. športne igre Holdinga slovenske elektrarne. Udeležilo se jih je 7 družb holdinga, in sicer Premogovnik Velenje, TE Šoštanj, Dravske elektrarne Maribor, Soške elektrarne Nova Gorica, Savske elektrarne Ljubljana, TE Brestanica in uprava HSE.

Kot je v uvodnem pozdravu povedal član posloводства HSE dr. Milan Medved, je ideja o organizaciji skupnih iger HSE vzniknila iz želje, da bi se zaposleni v družbah holdinga spoznali, družili, začutili pripadnost holdingu. Takšen stik pa lahko sodelavci, ki so sicer razpršeni po delovnih okoljih širom Slovenije, najlažje vzpostavijo na športno-družabnem srečanju.

Za prvega gostitelja iger so izbrali TRC Jezero, katerega nastanek in namembnost je dr. Medved v svojem nagovoru predstavil vsem, ki so bili v Šaleški dolini prvič. Sicer pa je cilj organizatorjev iger, da bi te potekale vsako leto v drugem kraju.

In čeprav prvi namen iger ni bilo tekmovanje, so se seveda vsi udeleženci trudili, da bi bili na tekmovališčih najboljši. Na igriščih TRC Jezero so potekala tekmovanja v odbojki na mivki in metanju pikada ter izven konkurence v tenisu in raftingu, mali nogomet so igrali v Rdeči dvorani in telovadnici ŠCV, kegljali so v kegljišču TEŠ, streljali pa na strelišču ŠD Mrož. Dvobojem na igriščih so sledile še družabne igre - tek na smučeh, vrtenje obroča in šank šluk.

Organizacijo iger so prevzeli v športnih društvih Premogovnika Velenje in TEŠ ter v HSE. Velenjčani smo se izkazali kot odlični organizatorji, a ne najbolj prijazni gostitelji na športnih terenih, saj smo gladko odnesli skupno zmago in precej posamičnih. Najbolj pomembno pa je, da smo naredili prvi korak in se seznanili s širokim krogom svojih sodelavcev v skupini HSE.

Ekipni rezultati

1. Premogovnik Velenje 44 točk
2. Dravske elektrarne Maribor 41 točk
3. TE Šoštanj 33 točk
4. HSE 25 točk
5. Savske elektrarne 20 točk
6. Soške elektrarne 18 točk
7. TE Brestanica 7 točk

Rezultati po panogah:

Odbojka na mivki

1. PV II, 2. PV I, 3. TEŠ II

Mali nogomet

1. PV, 2. TEŠ, 3. DEM

Kegljanje - moški

1. SENG, 2. DEM, 3. PV

Kegljanje - ženske

1. TEŠ, 2. DEM, 3. PV

Streljanje - moški

1. PV, 2. DEM, 3. SEL

Streljanje - ženske

1. PV, 2. DEM, 3. SEL

Pikado

1. DEM, 2. PV, 3. HSE

Rafting

1. PV, 2. TEB, 3. SENG

Tenis - dvojice

1. Štefka Lesjak, Vida Pergovnik, 2. Matjaž Doleček, Adem Biščič, 3.-4. Robi Nadvežnik, Tine Slatinšek, Janez Žnider, Milena Krofl.

Diana Janežič

Skromna udeležba na 3. športnih igrah

Smo se naveličali tekmovanj in si bolj želimo drugačnega srečanja, morda družabnih iger z družinskimi člani? Je bilo vreme res prelepo in je mnoge zvrabilo v druge kraje? Kakorkoli, pri športnem društvu se trudijo organizirati različna tekmovanja, srečanja, izlete - in to jim gre tudi dobro od rok - člani pa moramo povedati, če smo z vsebino zadovoljni ali pa si želimo česa drugega. Tisti, ki so na 3. igre športnega društva prišli, pa so v TRC Jezero preživeli lepo soboto in najboljši so se v posameznih panogah uvrstili takole!

Nogomet

1. Proizvodnja Plešivec (Okič, Medič, Imširovič, Popič, Vukič, Virbnik), 2. Elektro Pesje (Rotovnik, Lamot, Plešnik, Železnik, Dobravec), 3. Priprave (Oder, Azemovič, Pajič, Omerovič, Sakič);

Odbojka

1. Ekpa-XXL (Božič, Medved, Mihalinc), 2. Strojna služba (Robida, Brusnjak, Golob), 3. Proizvodnja (Svitlica, Virbnik, Ledinek);

Tenis dvojice

1. Jure Goličnik - Tadej Čosič, 2. Darko Dimec - Muharem Halilović, 3.-4. Adem Biščič - Mirko Lorger, Slavko Kobale - Mijo Dujmovič;

Košarka

1. Transport (Kokolj, Maličević, Memič, Brkič), 2. Strojna služba jama (Plaskan, Višček, Gostenčnik);

Gokart

1. Boštjan Škarja 21,9, 2. Darko Kralj 22,0, 3. Alen Strnišnik

Mini golf

1. Suljo Husanovič 39 točk, 2. Franc Simončič 44 točk, 3. Matija Boškič 45 točk;

Pikado

ženske - 1. Zdenka Mlinšek 343, 2. Tamara Kotnik 257, 3. Ivanka Simončič 256, moški - 1. Mirza Jukič 467, 2. Elvir Joldič 430, 3. Franc Simončič 428;

Rafting

1. Izobraževanje, 2. Proizvodnja, 3. Strokovne službe.

Športno društvo je letos dvakrat organiziralo športne igre, sicer tretje po vrsti. Junija je izvedbo zmotilo slabo vreme, 11. septembra pa je bilo vreme odlično. Žal pa je bila udeležba na igrah skromna ali vsaj precej manjša, kot so organizatorji pričakovali.

Po napornih tekmovanjih je na ploščadi pred restavracijo Jezero prijal počitek in teknil golaž. Tudi Mirsadu Memiču (s kapo v ospredju), ki je prvič osvojil Paški Kozjak in bil na to zelo ponosen.

Izven konkurence, je bila možna vožnja s pedalini z motorčkom. Tudi Natalija Lah in Jani Gorjanc, vodja aktivnosti na vodi, sta si privoščila to razkošje. Otroke sta si izposodila.

Dvakrat so prehodni pokal iger za zmago v raftingu osvojili veslači Proizvodnje (levo), letos so jih »nesli« veslači Izobraževanja (desno). Tekma je bila napeta za gledalce in tekmovalce.

Predprodaja smučarskih vozovnic za sezono 2004/2005

Golte - do 5. 12. 2004 otroci do 14. leta - od 15. leta odrasli

Vse člane športnega društva poslovnega sistema Premogovnik Velenje vabimo, da izkoristite zimске dni in se odločite za ugodne nakupe smučarskih kart za sezono 2004/2005.

vozovnice		polna cena v predprodaji	cena za člana ŠD
dnevna vikend	odrasli	3.700	3.000
dnevna vikend od 10.30	odrasli	3.200	2.600
popoldanska vikend	odrasli	2.800	2.200
dopoldanska vikend	odrasli	2.700	2.200
5/sezona vikend	odrasli	15.000	12.000
dnevna med tednom	odrasli	2.900	2.300
dnevna med tednom od 10.30	odrasli	2.700	2.200
popoldanska med tednom	odrasli	2.400	1.900
dopoldanska med tednom	odrasli	2.300	1.900
5/sezona med tednom	odrasli	14.000	11.000
sezonska	odrasli	49.000	40.000
dnevna vikend	otroci	2.700	2.200
dnevna vikend od 10.30	otroci	2.200	1.800
popoldanska vikend	otroci	1.950	1.600
dopoldanska vikend	otroci	1.850	1.500
dnevna med tednom	otroci	2.100	1.700
dnevna med tednom od 10.30	otroci	1.900	1.500
popoldanska med tednom	otroci	1.800	1.400
dopoldanska med tednom	otroci	1.700	1.400
5/sezona vikend	otroci	9.500	7.600
sezonska	otroci	35.000	28.000

Rogla - do 15. 11. 2004 otroci do 14. leta - od 15. leta odrasli

vozovnice		polna cena v predprodaji	cena za člana ŠD
dnevna	odrasli	4.300	3.900
dopoldanska	odrasli	3.800	3.400
popoldanska	odrasli	3.600	3.200
dnevna	otroci	2.800	2.500
dopoldanska	otroci	2.500	2.200
popoldanska	otroci	2.300	2.100
sezonska dnevna	odrasli	61.500	55.000
sezonska dnevna	otroci	40.000	36.000

Prijave za smučarske vozovnice sprejemamo od 10. 10. do 10. 11. 2004 pri športnem društvu.

Plačilo vozovnic je možno na dva obroka s podpisano izjavo o odbitku. Pri nakupu sezonskih vozovnic je treba predložiti fotografijo. Nakup smučarskih vozovnic je omejen na 10 vozovnic (5/sezona se šteje 5 vozovnic/ Za Kope še niso znane cene, objava bo naknadna.

Turnir v rokometu

V veliki telovadnici Šolskega centra Velenje bo 4. in 11. oktobra potekal turnir v rokometu. Sodeluje 8 ekip, igralni čas pa je 2 x 12 minut.

Skupina A - ponedeljek, 4. oktober

Pari

Proizvodnja : HTZ IP 16.30 - 16.55

Klasirnica : ESS 17.00 - 17.25

HTZ IP : ESS 17.30 - 17.55

Proizvodnja : Klasirnica 18.00 - 18.25

Klasirnica : HTZ IP 18.30 - 18.55

ESS : Proizvodnja 19.00 - 19.25

Skupina B - ponedeljek, 11. oktober

Pari

Transport : SS 16.30 - 16.55

Zračenje : Priprave 17.00 - 17.25

SS : Priprave 17.30 - 17.55

Transport : Zračenje 18.00 - 18.25

Zračenje : SS 18.30 - 18.55

Priprave : Transport 19.00 - 19.25

Razpored telovadnic za sezono 2004/05

dan	termin	kraj	panoge	obrat
poned.	16.30 - 19.30	ŠCV nova telovad.	rokomet, odbojka, nogomet	za delavce PS PV
	17.00 - 20.00	TEŠ	kegljanje	za delavce PS PV
	18.00 - 19.00	ŠCV rdeča telovad.	aerobika	za člane ŠD
	20.00 - 21.30	OŠ Šalek	badminton	za člane ŠD
torek	17.00 - 20.00	OŠ Šalek	badminton	za člane ŠD
	18.00 - 19.30	OŠ Vinska Gora	košarka, nogomet	za delavce PS PV
	18.15 - 20.15	OŠ Pesje	odbojka moški	za delavce PS PV
	19.00 - 21.00	Rdeča dvorana	namizni tenis	za člane ŠD
	18.00 - 19.00	Bela dvorana	fitnes - moški	za delavce PS PV
	19.00 - 20.00	Bela dvorana	fitnes - ženske	za delavce PS PV
	19.00 - 20.00	kulturni dom	aerobika	za delavce PS PV
sreda	17.00 - 19.00	ŠCV nova telovad.	nogomet	za delavce PS PV
	18.30 - 20.00	OŠ Šalek	odbojka ženske	za delavce PS PV
	18.30 - 19.30	ŠCV rumena telovad.	aerobika	za člane ŠD
	19.30 - 21.00	OŠ Gorica	odbojka	za delavce PS PV
	18.00 - 20.00	Topolšica	odbojka moški	za delavce PS PV
četrtek	17.00 - 19.00	ŠD Mrož	streljanje	za člane ŠD
	19.30 - 21.00	OŠ Gustav Šilih	rekreacija ženske	za delavce PS PV
	19.00 - 20.30	ŠCV stara telovad.	košarka	reševalci
petek	19.30 - 21.30	ŠCV stara telovad.	organizirana vadba	za delavce PS PV
	19.30 - 21.30	OŠ Livada	košarka	za delavce PS PV
	18.00 - 21.00	OŠ Paški Kozjak	košarka, odbojka	za člane ŠD

Urniki velja od 1. 10. 2004 do 30. 4. 2005.

Športno društvo vabi...

14. tradicionalni teniški turnir posameznikov, nedelja, 3. oktobra

- teniška igrišča TRC Jezero,
- začetek tekmovanja za moške ob 8.30, za ženske ob 9.15,
- žrebanje pred pričetkom turnirja, prijave 15 minut pred turnirjem.

Tečaj golfa, oktober

Če bi se radi naučili igranja golfa, se oglasite na sedežu športnega društva. Organizirali bomo tečaj za začetnike za pridobitev dovoljenja za igro.

- cena tečaja: 77.000 SIT,
- cena za člane ŠD: 60.000 SIT na 3 obroke,
- termin: prve tri tedne v oktobru,
- prijave do 30. septembra.

Začetni in nadaljevalni plesni tečaj, začetek 25. oktobra

- pod strokovnim vodstvom plesne šole Devžej,
- začetni tečaj bo potekal vsak torek od 26. oktobra dalje od 19. do 20.30 v avli osnovne šole Šalek,
- nadaljevalni tečaj bo potekal vsak ponedeljek od 25. oktobra dalje od 19. do 20.30 v OŠ Šalek,
- tečaj zajema 6 vadb in traja 2 šolski uri,
- cena vsakega tečaja je 5.000 SIT na osebo,
- prijave sprejemamo v športnem društvu do 20. oktobra.

Rokometna sezona 2004/05

Športno društvo vabi ljubitelje rokometu, da naročijo sezonsko karto za ogled tekem državnega prvenstva, pokala Slovenije, skupine v ligi prvakov in prijateljskih tekem.

Cena karte je 12.800 tolarjev, poravnate pa jo lahko na dva obroka.

Zahvala za pomoč

18. junija je požar uničil našo kuhinjo. Hvaležni smo prijateljem, sodelavcem, sindikatu, Premogovniku Velenje in članom športno-rekreativnega društva »HOH« pod Kožljem za vso njihovo pomoč v denarju, materialu in delu. Vsem hvala!

Miroslav Kopitar

Zahvala za pomoč

Junija nam je pogorelo gospodarsko posloplje. Danes že imamo novega. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pri odpravljanju posledic požara in gradnji novega gospodarskega posloplja pomagali, bodisi z denarjem, bodisi z delom. Hvala vodstvu Premogovnika Velenje, sindikatu ter sodelavcem elektro dejavnosti jama in rudarjem.

Avgust Oblak z družino

Vila Široko

DVORNA RESTAVRACIJA

Prenovljen ambient Vile Široko na prijetni lokaciji v naravnem okolju vas pričakuje z novo ponudbo kulinaricnih dobrot in dopolnjeno paleto izjemnih slovenskih vin.

Preživite izbrane trenutke v Vili Široko!

od torčka do četrčka; med 11. in 21. uro
v petek in soboto; med 11. in 23. uro
v nedeljo; med 11. in 20. uro
v ponedeljek; zaprto

Vila Široko, Metličče 6, Šoštanj, Tel.: 5881-030

Turistična agencija GOST v novih prostorih

Turistična agencija Gost Velenje se je sredi septembra preselila na novo lokacijo, in sicer na Rudarsko cesto 6, v prenovljeno stekleno direkcijo.

Vabijo vas, da jih obiščete in se prepričate o njihovi pestri ponudbi potovanj in izletov.

Vabijo vas na krajši oddih na slovensko ali hrvaško obalo ali v enega izmed zdravilišč. Vikend paket že od 9.900 SIT na osebo dalje.

Na policah turistične agencije GOST pa je tudi že ponudba zimovanj na slovenskih, avstrijskih, italijanskih in francoskih smučiščih za sezono 2004/2005. Nikakor pa ne smete spregledati ponudbe v zdajšnjem hipu.

Novosti v njihovi ponudbi so darilni boni v vrednosti 5.000, 10.000 in 20.000 tolarjev, ki jih lahko izkoristite v vseh objektih podjetja Gost, ter kartica zaupanja z nagradami za stalne stranke.

Turistična agencija Gost na Rudarski 6 je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, ob sobotah pa od 9. do 12. ure.

Njihov telefon je še vedno 897 32 80, obiščite pa tudi njihovo spletno stran: www.gost-turizem.com.

telkom
sistemi d.o.o.
velenje

PONUJAMO VAM UGODEN NAKUP

MOBILNIH TELEFONOV
RAZLIČNIH ZNAMK

V nakup vam ponujamo

razne telefonske aparate ter opremo in **sklenitev vseh Mobitelovih naročniških paketov—akcijske cene za sklenitev ali podaljšanje naročniških razmerij**

Zaposlenim v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje omogočamo **obročno plačilo prek osebnih dohodkov.**

Ponujamo vam:

GSM telefonske aparate, mobi pakete, mobi kartice, brezvrvične telefonske aparate Siemens, Panasonic, navadne

telefonske aparate raznih proizvajalcev, dodatno opremo za GSM aparate.

PRI NAS LAHKO SKLENETE NAROČNIŠKO RAZMERJE ZA CENEJŠE TELEFONIRANJE V TUJINO.

Vabimo vas, da nas obiščete v poslovnih prostorih na Preloški 1 (poleg Esotecha). Lahko nas tudi pokličete na telefonsko številko 899-6402 ali na interno številko 64-02.

OSVOJITE SVET
S CENEJŠIMI
MEDNARODNIMI
TELEFONSKIMI
POGOVORI

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

Za malico v jedilnici NOP lahko odslej dobite tudi pico. Dostava iz Arkade. Pico morate naročiti do 8. ure zjutraj za tekoči dan. Dostava naročene pice bo ob 10. uri v jedilnici NOP. Naročila sprejemamo na tel: 8996-333 in gsm: 041/873-226.

PICE	srednja	maksi
MARGHERITA /paradižnik, sir/	850	1.350
ARKADA /paradižnik, sir, šunka, gobice/	880	1.400
ŠTIRJE LETNI ČASI /paradižnik, sir, šunka, olive, paprika, gobice/	930	1.500
SIROVA /paradižnik, edamec, gorgonzola, dimljeni sir, gobice/	900	1.400
Z MORSKIMI SADEŽI /paradižnik, sir, školjke, rakci, lignji, olive, česen/	1.100	1.620
VRTNARSKA /paradižnik, sir, gobice, koruza, paprika, olive, korenček/	800	1.400
S SLANINO /paradižnik, sir, šunka, slanina, feferoni, čebula, paprika, gobice/	930	1.500
RIBIŠKA /paradižnik, sir, tuna, česen, peteršilj, kapre/	930	1.500
S PRŠUTOM /paradižnik, sir, pršut, olive/	1.200	1.750
SADNA /sezonsko sadje, smetana/	880	1.400
KREPKA /paradižnik, sir, mleto meso, paprika, gobice, feferon/	930	1.500

DODATKI / mesni in sirni: 150 SIT, jajca, zelenjava: 100 SIT, tatarska omaka, majoneza, ketchup: 50 SIT

Nagradna križanka

								MIŠIČNA PREGRADA MED PRSNO IN TREBUŠNO VOTLINO	NAJBOLJŠI REZULTAT	ZVOČNI ZNAK, KI OPOZARJA NA NEVAR.	GUSTAV IPAVEČ		IDEJNI NOSILCI KAKEGA GIBANJA	TENIŠKA SELEKTORICA JAUŠOVEČ	DROGA NA VOZU ZA VYPREGANJE ŽIVALI	VZDEVEK IGRALCA RADKA POLIČA	
								DVIGNJENI DEL VRATNE ODPRTINE				RIMSKI BOG LJUBEZNI					
								SVETI OSTATKI									
								LUTKARICA VOGELNIK			ŽIVAL MOSKEGA SPOLA						
								ZEL ZA JUHO			HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA ZASTOPNIK PODJETJA			VEDA O SLOVENSKEM JEZIKU IN KNJIŽEVNOSTI	TOLAŽBA, UTEHA		
								PIMPEK, LULEK						SLAVKO TIHEČ			
														OSEBNI ZAIMEK			
AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	TRDA KOVINA SREBRNO BELE BARVE	GROBO OBDELANA DESKA ZA PLOT	OSJE GNEZDO, OSIŠČE	PRIMOŽ TRUBAR	PRITOK DONAVE V ROMUNJI	TRINOG, SAMODRŽEC	AZJSKI VELETOK PTUJSKA IGRALKA KUMER			MLADENIČ, KI GA VZDRŽUJEJO ŽENSKE							
AMERIŠKA STRUPENA KAČA									VINSKI CVET								
ORGANIZMI Z LISTI, CVETI IN KORENINAMI								GLAVNO MESTO NORVEŠKE	OTTO NICOLAI			UREJENA OBALA					
OTILJJA				PROŽNA PLETENINA					GNUS					EVA ŽEROVNIK			
				OBIČAJ, TRADICJA					NEMŠKA IGRALKA DAGOVER					VLADIMIR ČADEŽ			
SLOVENSKI LITERARNI ZGODOVINAR (JOSIP)					AGATHA CHRISTIE		POŽELENJE					ŽELEZARNA NA KOROŠKEM					
					ACETILENSKA SVETILKA							UGANKA					
	CERKVENO GLASBILO	DEJAVNOST TURISTOV	MOZOLJAVICA				UTRJENA MEJA						VOJAŠKA STOPNJA				
			PESNICA SKERL														
POSUŠENA TRAVA DRUGE KOŠNJE						ŠTEVILO PALČKOV OB TRNULJČICI	RDEČE RUMENO BARAVILO, KANA, HENA	ŠVEDSKA IGRALKA LENA					PODATKI NAVEDBE	SIMON JENKO			
								RIMSKA DVE					DRAMATIK FILIPIČIČ				
DRUGI DEL GESLA									DVOJICA	LITIJ		OTROK					
										PRST RJAVE BARVE		ROBERT OWEN					
																ANDREJ HIENG	
LEV IVANOV			VERDIJEVA OPERA				ANTON JANSKA										
			KNJIGA ZEM-LJEVIDOV				ZID										
EVROPSKA VESOLJSKA AGENCIJA				DUKE ELINGTON			KRADLJIVA PTICA						MUSLI-MANSKI BOG				
							MOŠKO IME										
TINA TURNER				ŠAHOVSKA FIGURA													
				PODZEMNI ŽUŽKOJED													
STEBLO ŽIT ALI TRAV						REDOVNIK											
						SEVERO-ZAHODNIK											
GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC						MANJŠA PTICA PEVKA											
PONOS, DOSTOJANSTVO						PRODAJALEC IZDELKOV IZ ZLATA											

Nagradna križanka RGP

Napišite gesli iz križanke na dopisnico in jo do 19. oktobra pošljite na naslov: Uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Partizanska 78, 3320 Velenje.

Nagrade:

Izdelki podjetja RGP po izbiri (peski, razni betoni, izdelki programa TORMALT, ...)

1. nagrada (izdelki v vrednosti 15.000 SIT)
2. nagrada (izdelki v vrednosti 10.000 SIT)
3. nagrada (izdelki v vrednosti 5.000 SIT)

Rešitev nagradne križanke Premogovnika Velenje, objavljene v Rudarju 7/2004, sta gesli: »Na zdravo zabavo v naravo« in »Izkoristi dan«.

Nagrajenci so:

1. nagrada Melita Polenik, Tovarniška 2, 3325 Šoštanj,

2. nagrada Darko Strahovnik, Goriška 42, 3320 Velenje

3. nagrada Gregor Flis, Cankarjeva 1 A, 3320 Velenje.

Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti.

Čestitamo nagrajencem, vse bralce pa vabimo k reševanju nove nagradne križanke v tej številki Rudarja.

HTZ
VELENJE
I.P., d.o.o.

HTZ Velenje, I.P., d.o.o.,
Partizanska cesta 78, 3320 Velenje, Slovenija
Telefon: 03 898 40 00, 03 899 61 00 Fax.: 03 898 40 40
E-mail: htz@rlv.si, <http://www.htz.si>

OTVORITVENA AKCIJA

→ **STUDIO ZA OBLIKOVANJE → IN FOTOKOPIRANJE**

→ v ponedeljek, 4. oktobra

→ ponovno odpira vrata na stari
→ lokaciji v prenovljenih prostorih
→ na Rudarski 6 (steklena direkcija).

→ **OD PONEDELJKA, 4. OKTOBRA,
→ DO SOBOTE, 9. OKTOBRA
→ NUDIMO**

→ **BARVNO FOTOKOPIRANJE
→ FORMATA A4
→ ZA SAMO 125,00 SIT.**